

**Navigácia a kooperácia vo
virtuálnych prostrediach –
Virtuálna Bratislava**

projekt APVT pod záštitou prezidenta republiky

**Riešiteľské pracovisko
FMFI UK Bratislava**

Navigácia a kooperácia vo virtuálnych prostrediach –

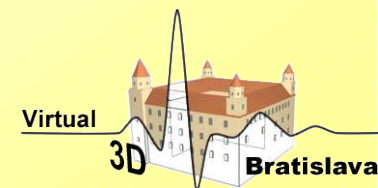
Virtuálna Bratislava

projekt APVT pod záštitou prezidenta republiky

Riešiteľské pracovisko

FMFI UK Bratislava

Predchádzajúci videoklip demonštruje
jednu z oblastí výskumu, ktorou sa
zaoberá Katedra Aplikovanej
Informatiky FMFI UK: *virtuálne mestá*.

Pre jeho vytvorenie bolo nutné

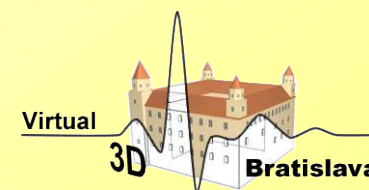
- vyvinúť technológie
- zhotoviť obsah (dáta)

Vďaka projektu

*Navigácia a kooperácia vo virtuálnych prostrediach –
Virtuálna Bratislava,*

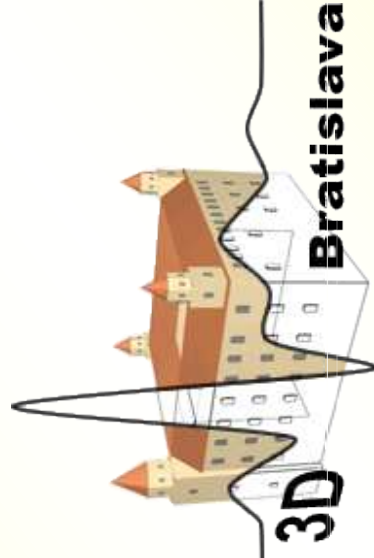
projekt APVT pod záštitou prezidenta republiky

sme od roku 2002 mohli vyvíjať
technológie pre virtuálne mestá.

Virtual

3D

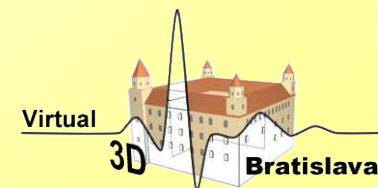

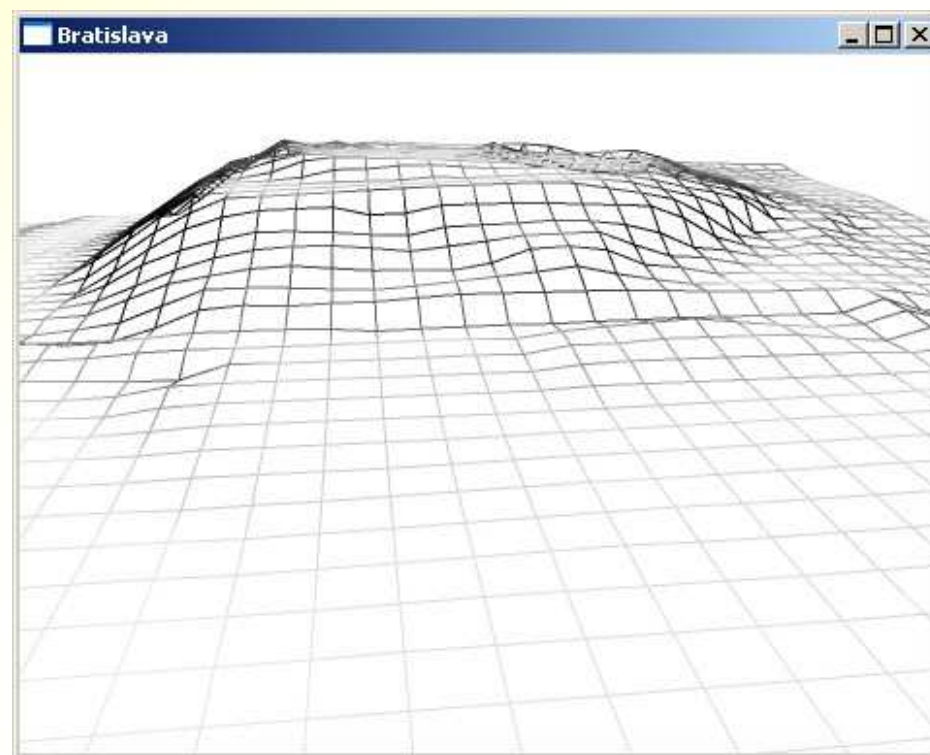
Bratislava

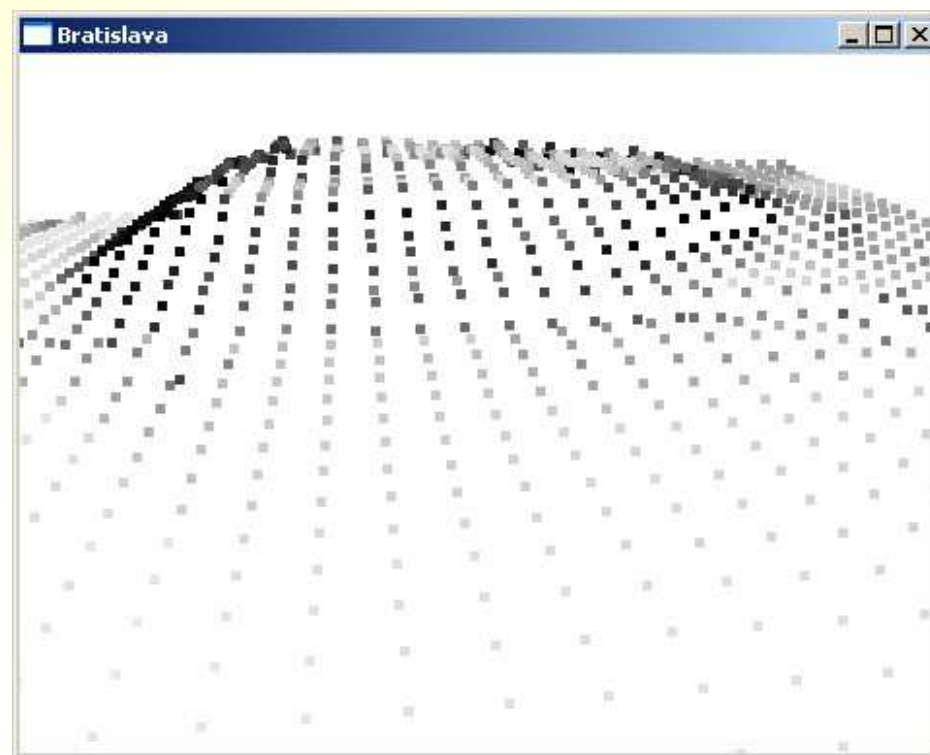
Táto prezentácia predstavuje niektoré technológie a ich pomocou zhotovený obsah, ktorý sme vytvárali v rámci nadväzných projektov. Autormi jednotlivých výsledkov sú experti v rôznych oblastiach, ktorých spája vedný odbor *počítačová grafika*.

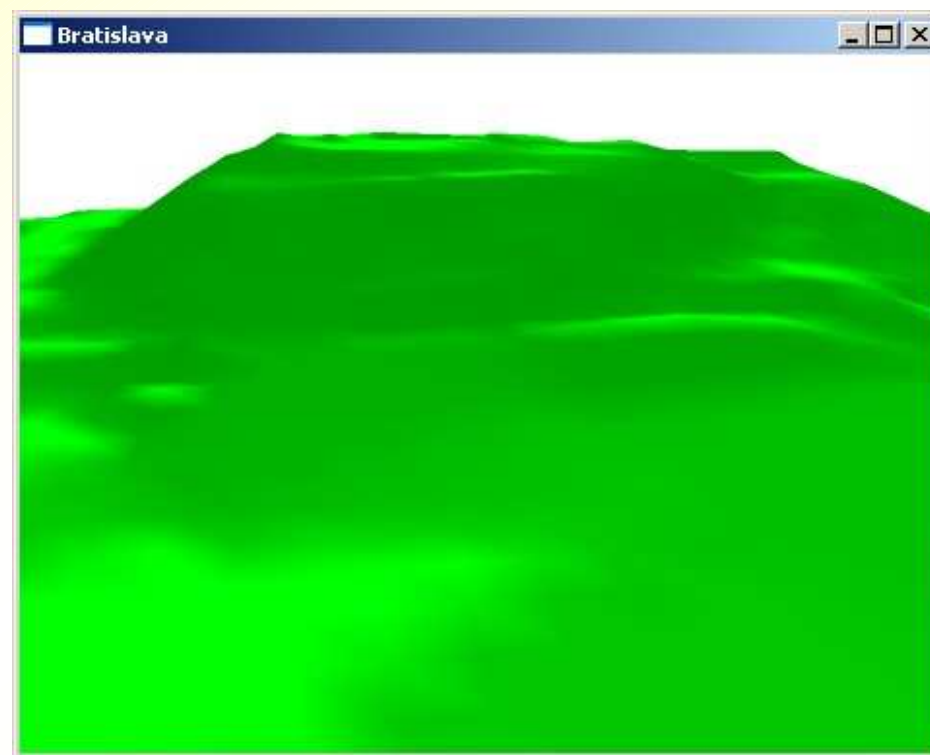
Ako vzniká virtuálne mesto?

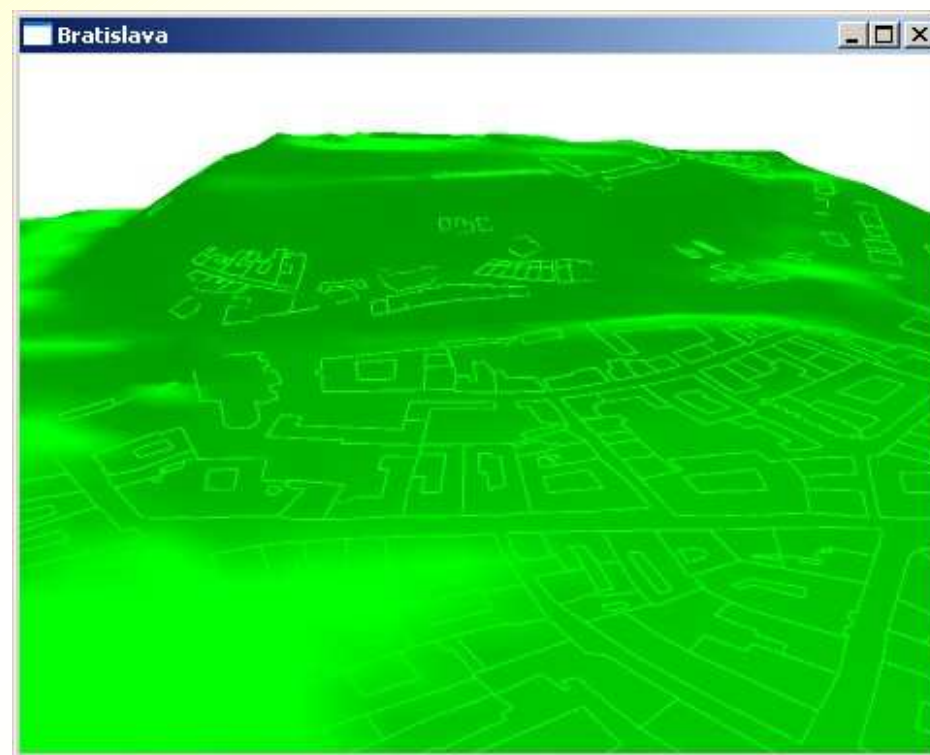
Jedna z našich prvých metód sa dá
ilustrovať pár obrázkami

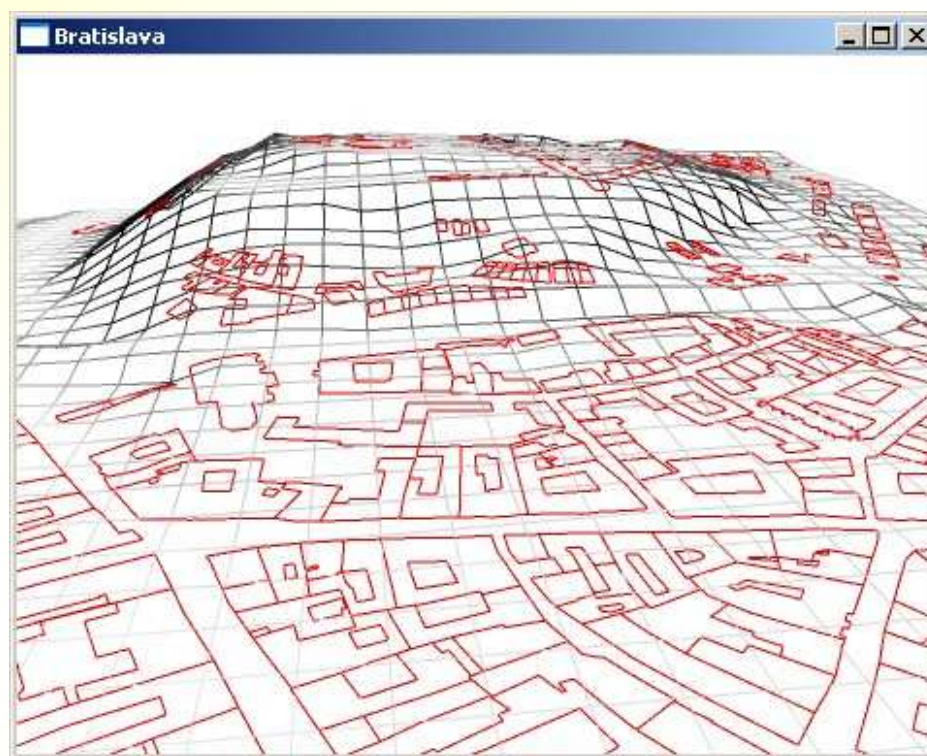

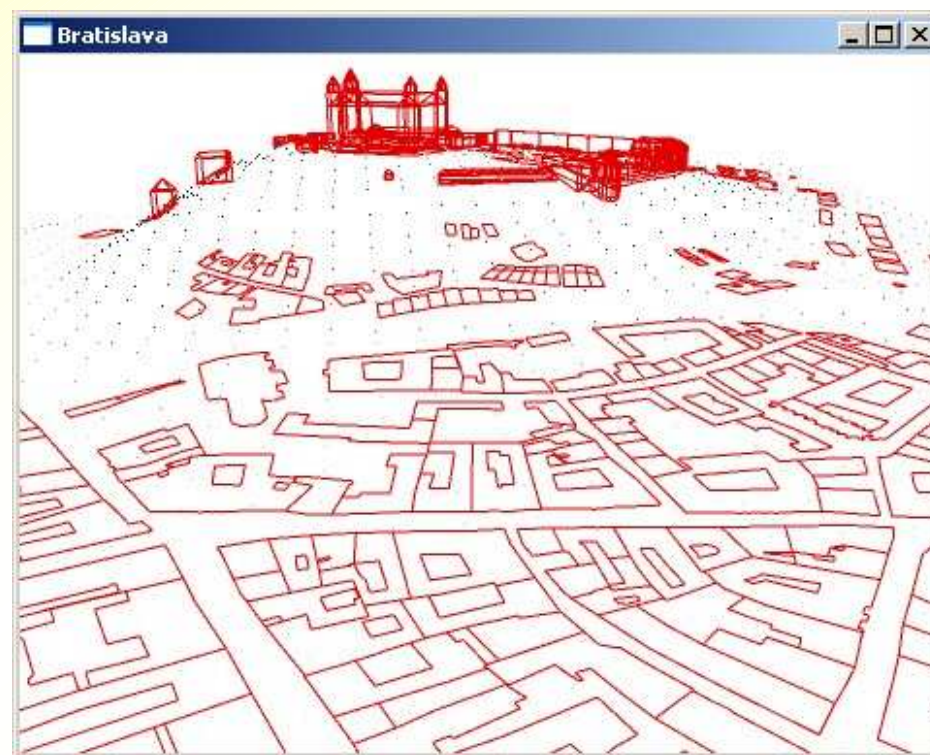

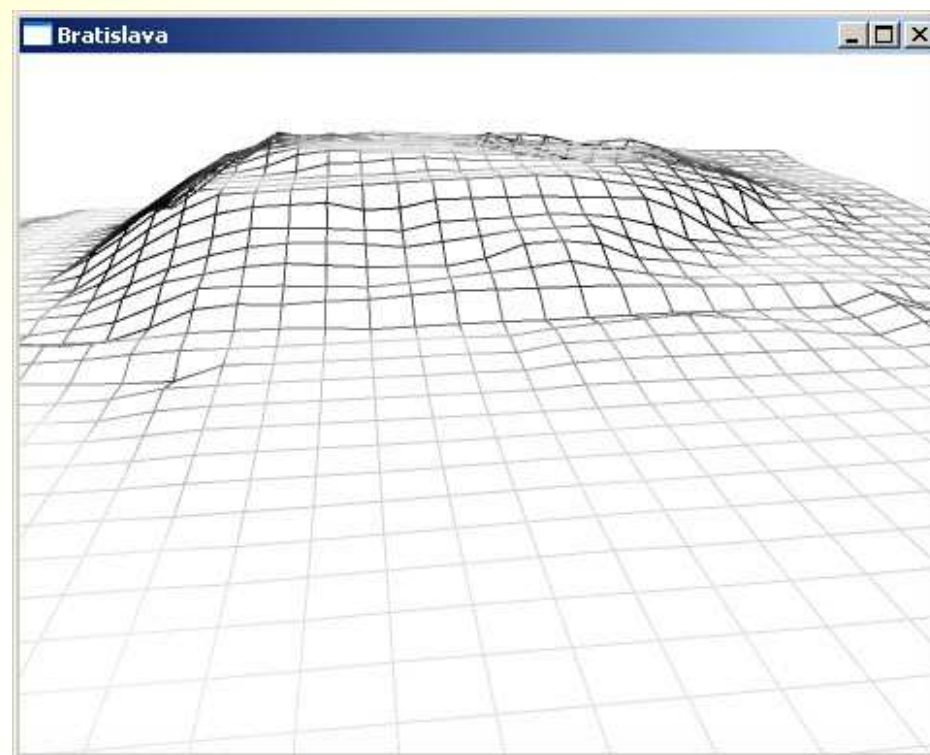

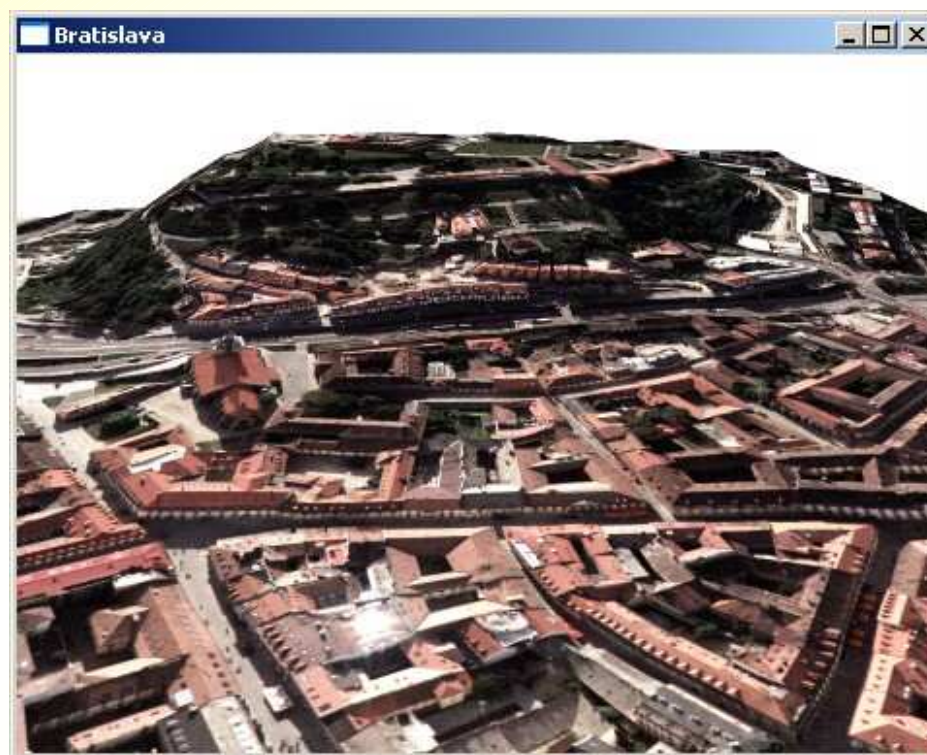

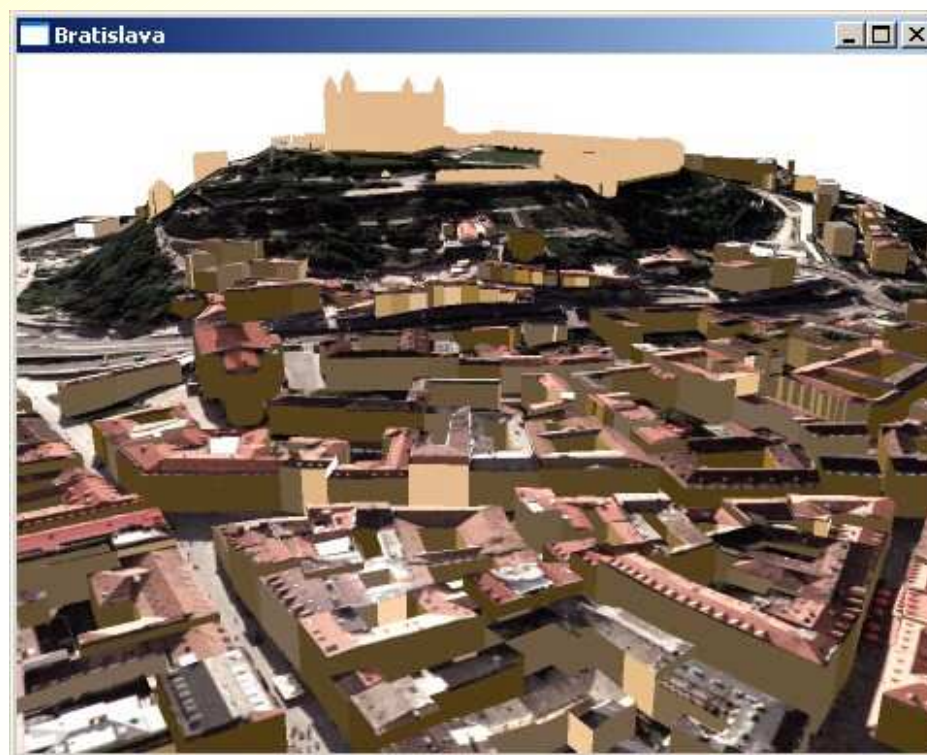

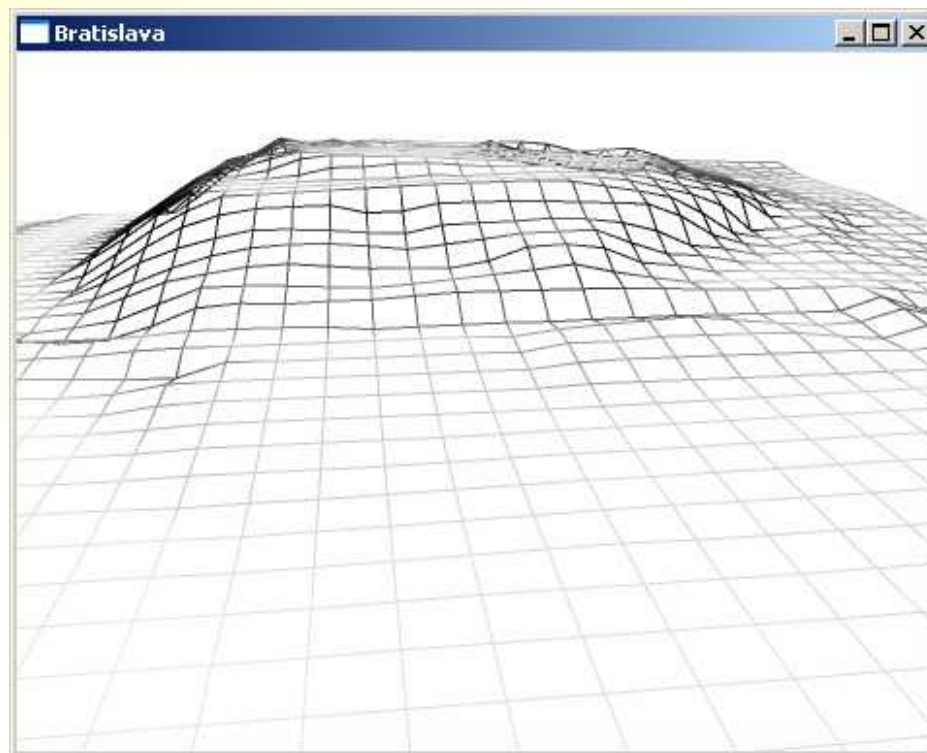

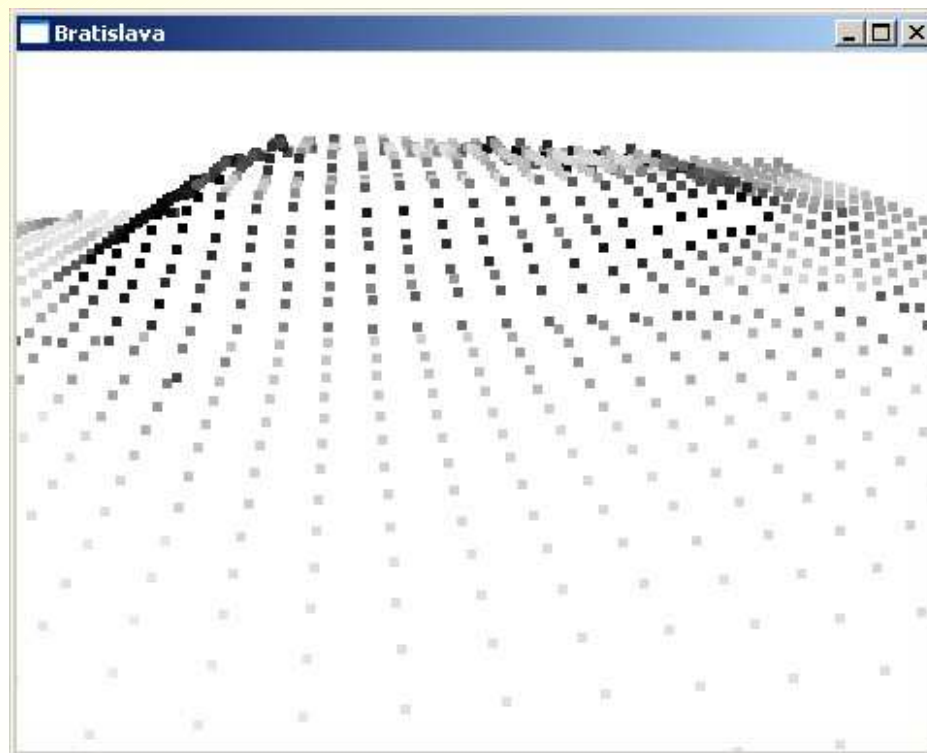

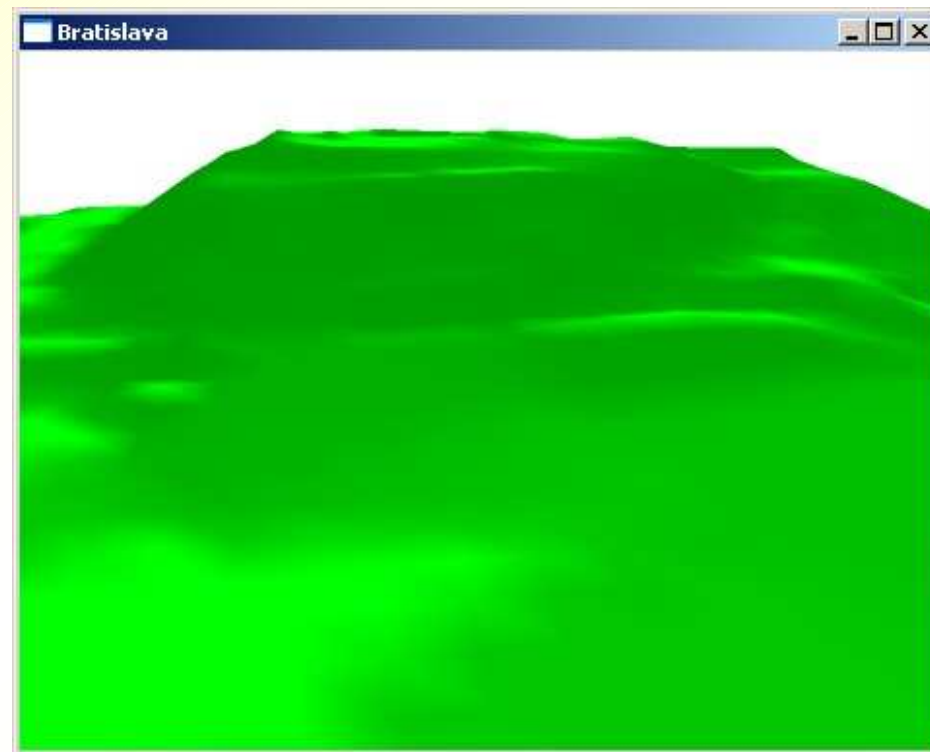
A teraz pomalšie

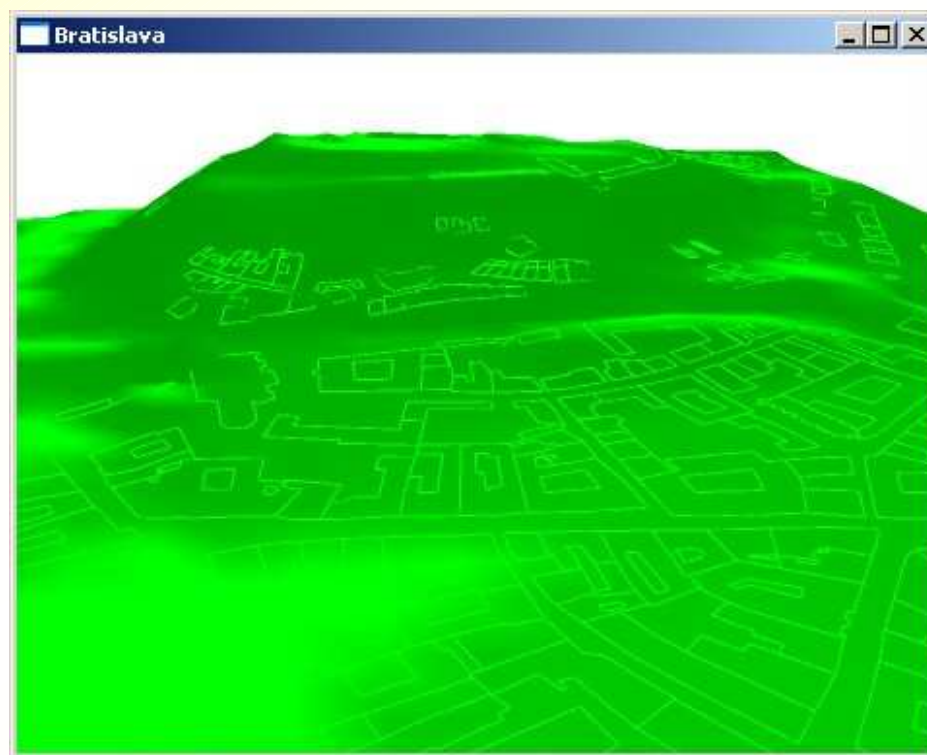
V roku 2002 sme začali stavať na digitálnom terénnom modeli

Dáta sme získali vďaka ochote
ľudí z bratislavského Magistrátu a
firmy Eurosense

Na terén sme naniesli katastrálne údaje

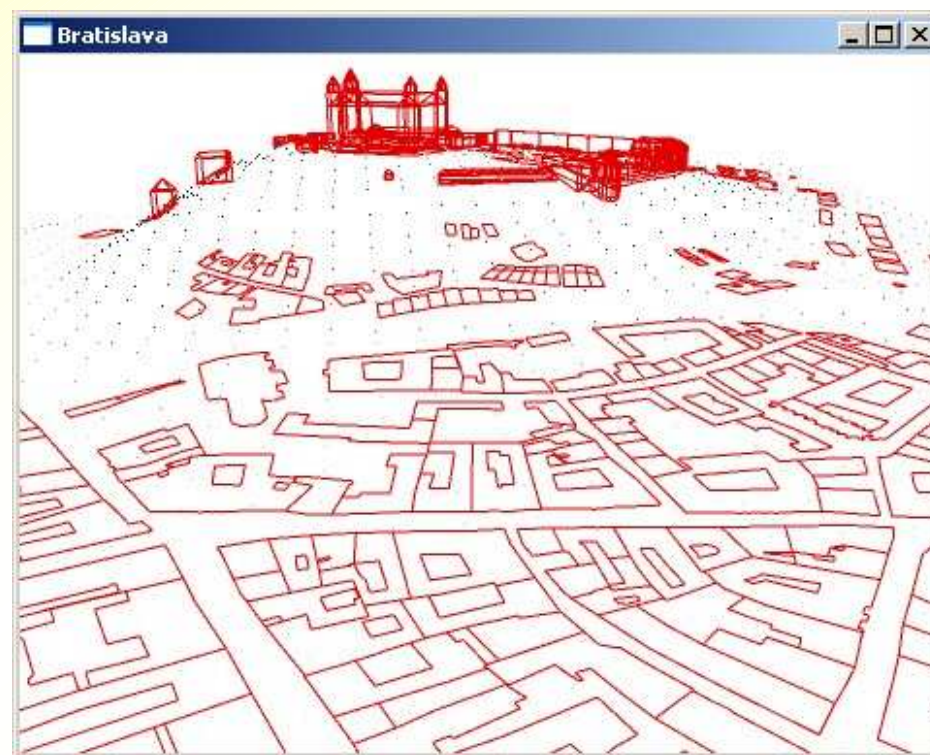

Použité boli dvojrozmerné údaje o pôdorysoch budov

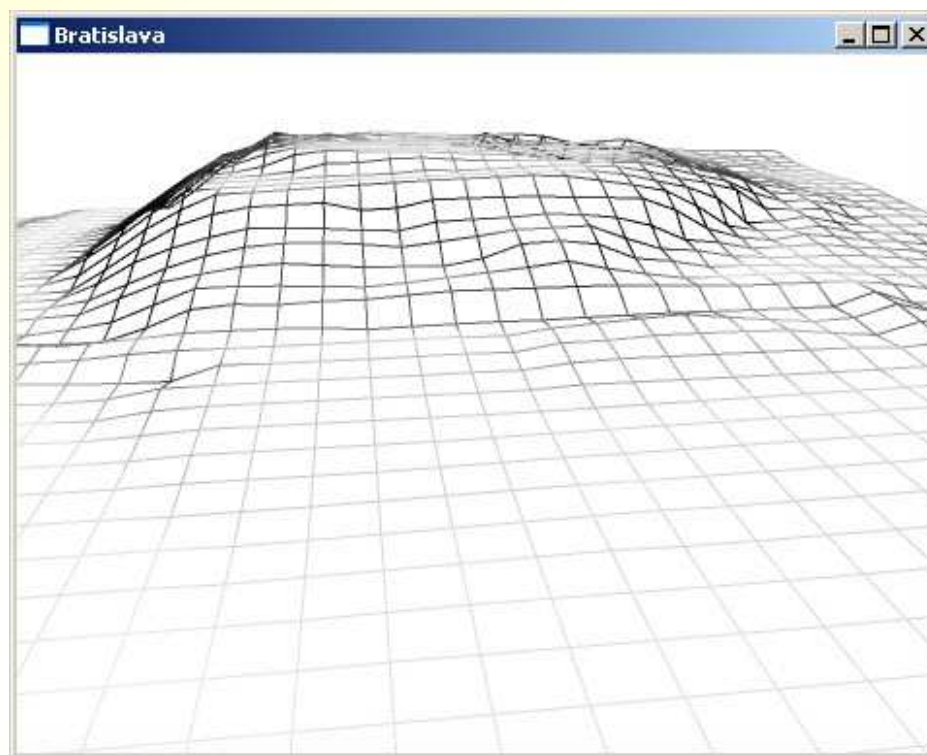

... ku ktorým sme pridávali ďalšie
vektorové dáta

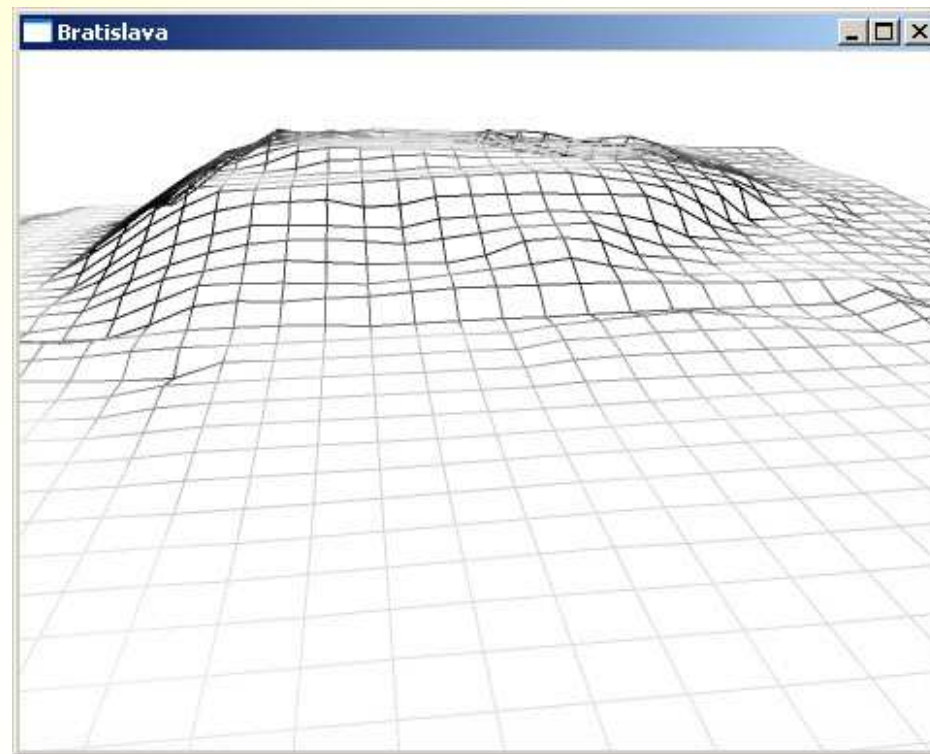

Na terén bola nanesená textúra

Textúra = obrázok nanesený na povrch

Textúry sme získali z leteckých snímok

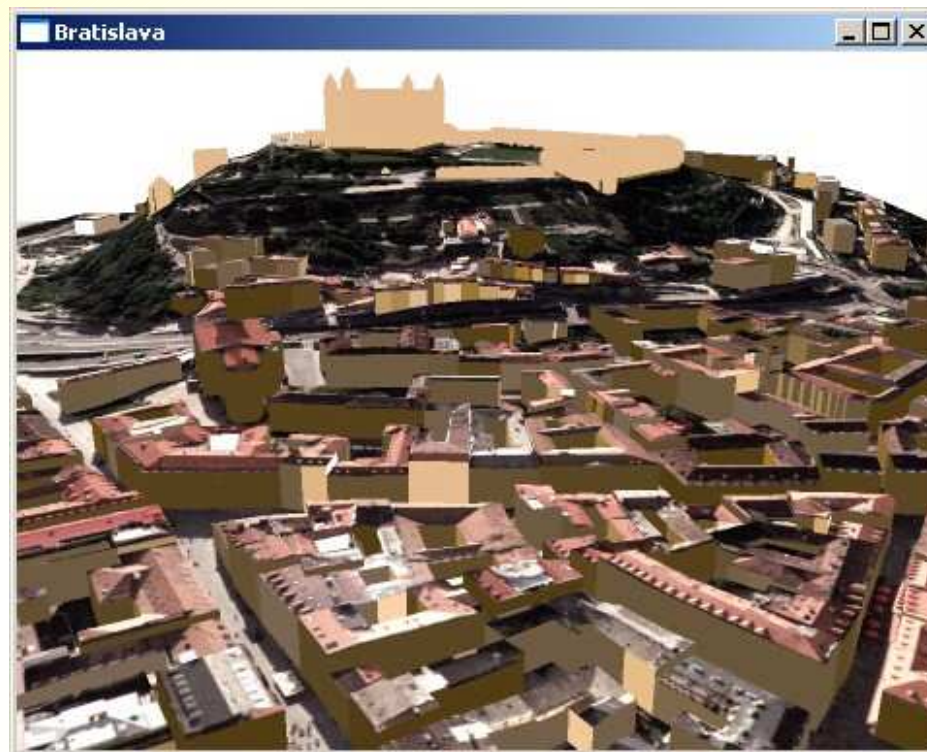
Zarovnávali sme ich podľa pôsorysov

Vyvinuli sme originálnu metódu pre tvorbu modelov budov

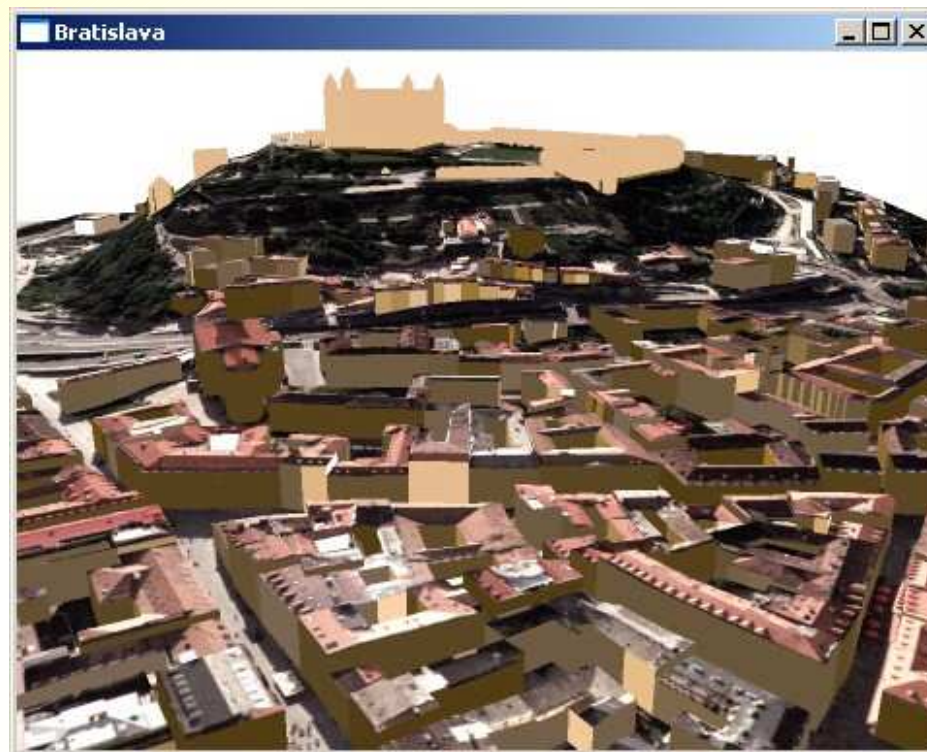
Základným princípom je posun pôdorysov do príslušných výšok

Základným princípom je posun pôdorysov do príslušných výšok

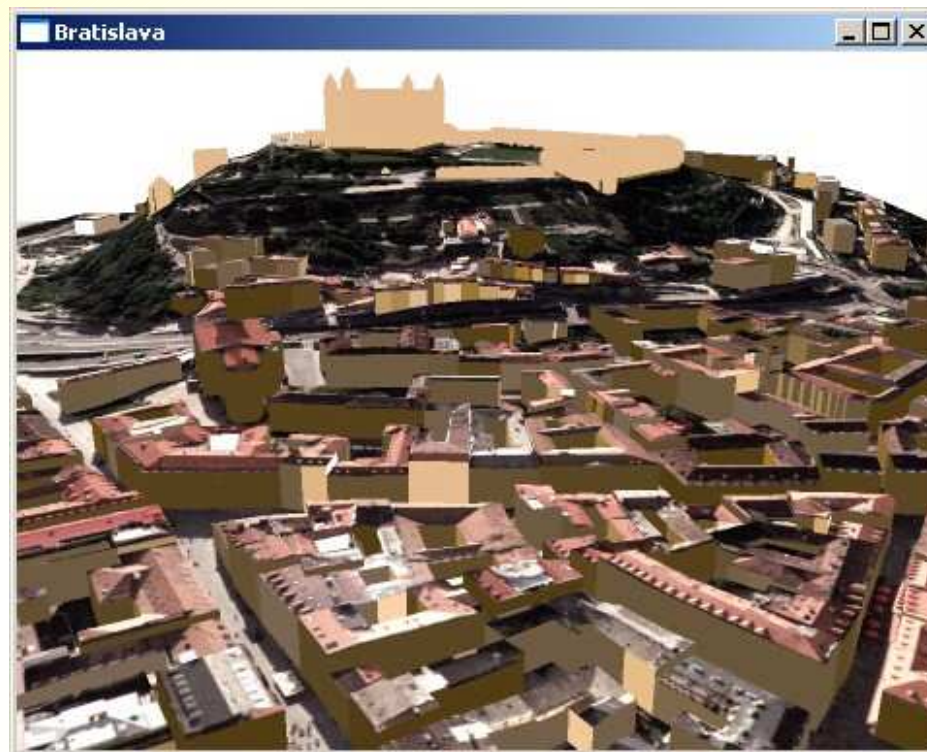
Základným princípom je posun pôdorysov do príslušných výšok

Základným princípom je posun pôdorysov do príslušných výšok

Základným princípom je posun pôdorysov do príslušných výšok

Medzivýsledkom je blokový model

Budovy sme textúrovali vlastnou technikou

Podobne sme otextúrovali aj terén

Neskôr sme dosiahli realistické
výsledky

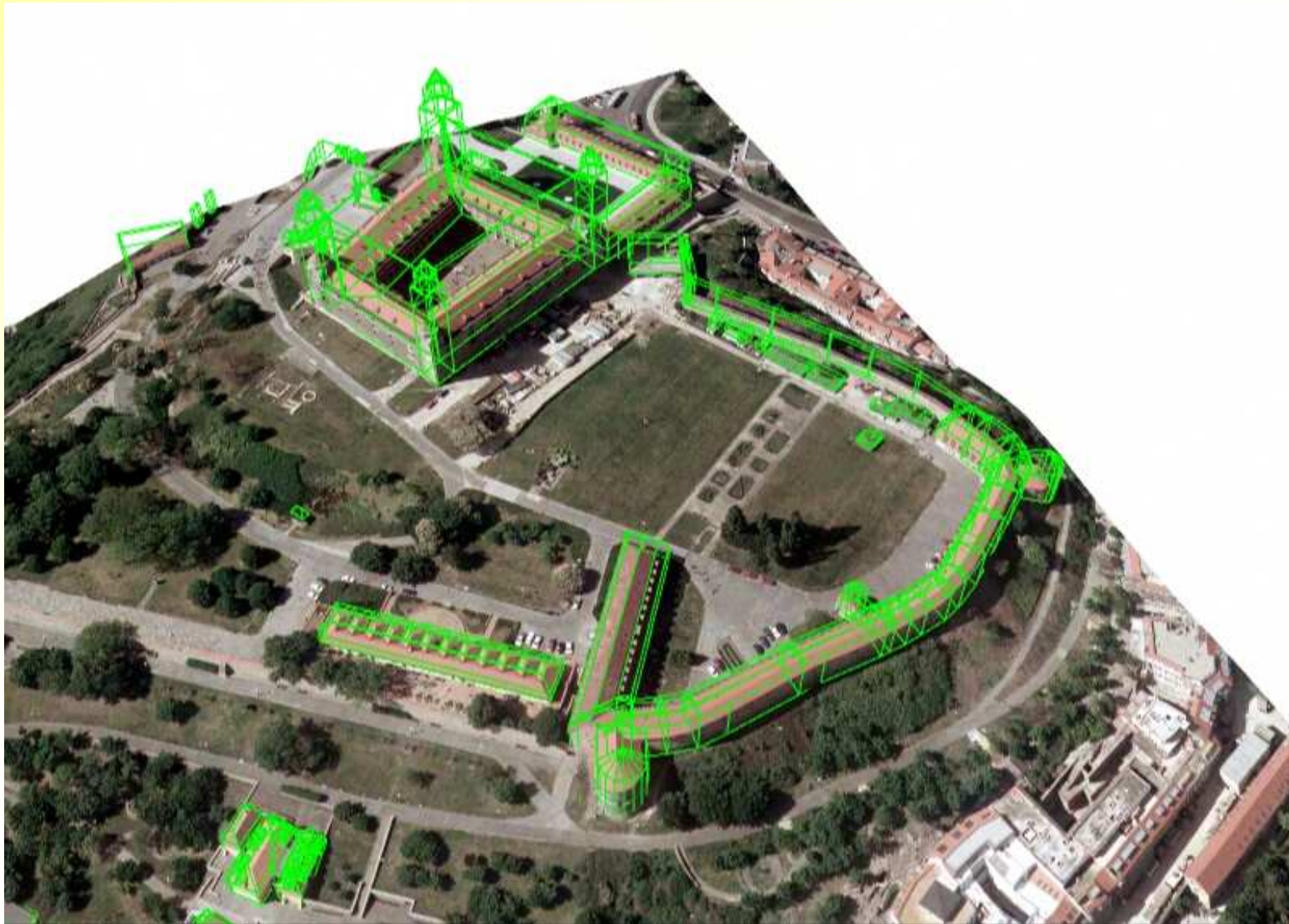
Toto je model, nie fotografia!

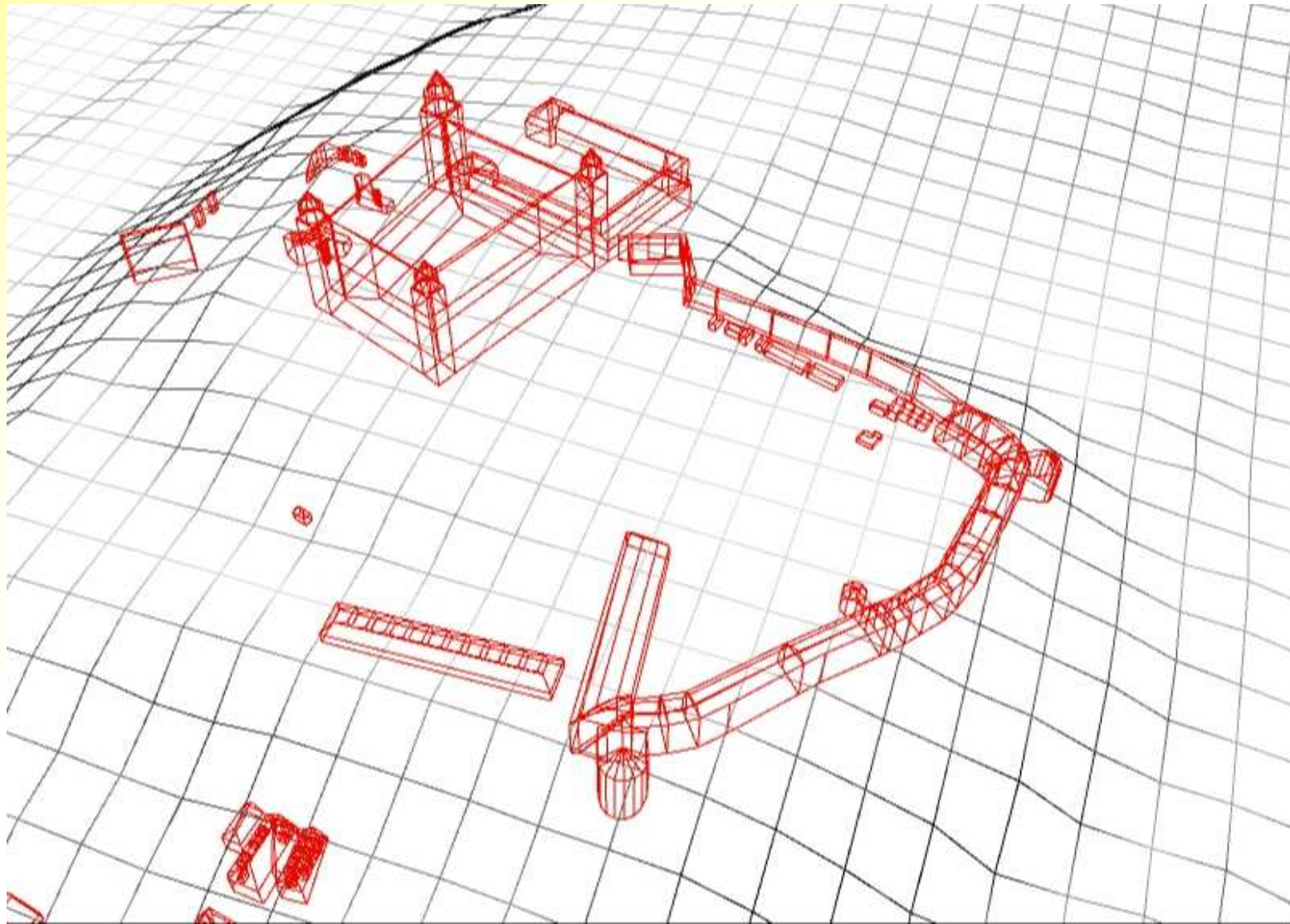
Detail

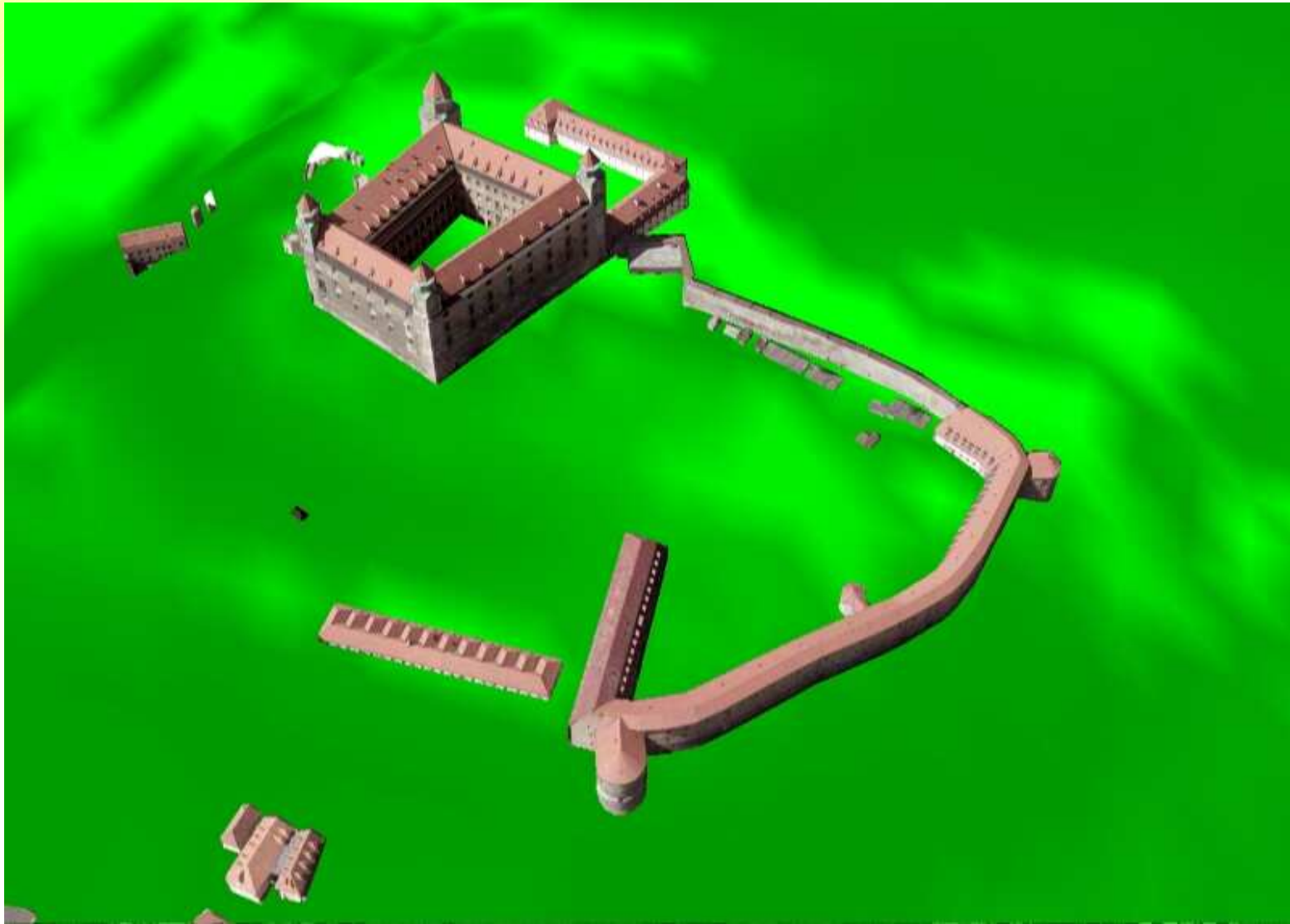
Detail

Detail

Detail

Dáta k predvedenej metóde vznikli
vďaka leteckému snímkovaniu

letecký snímok + pôdorysy + modely budov

Letecké snímky však nezachytia detaily videné zo zeme

Preto sme pristúpili k „terestriálnemu“ fotografovaniu

Pre textúrovanie fasád sme použili fotografie

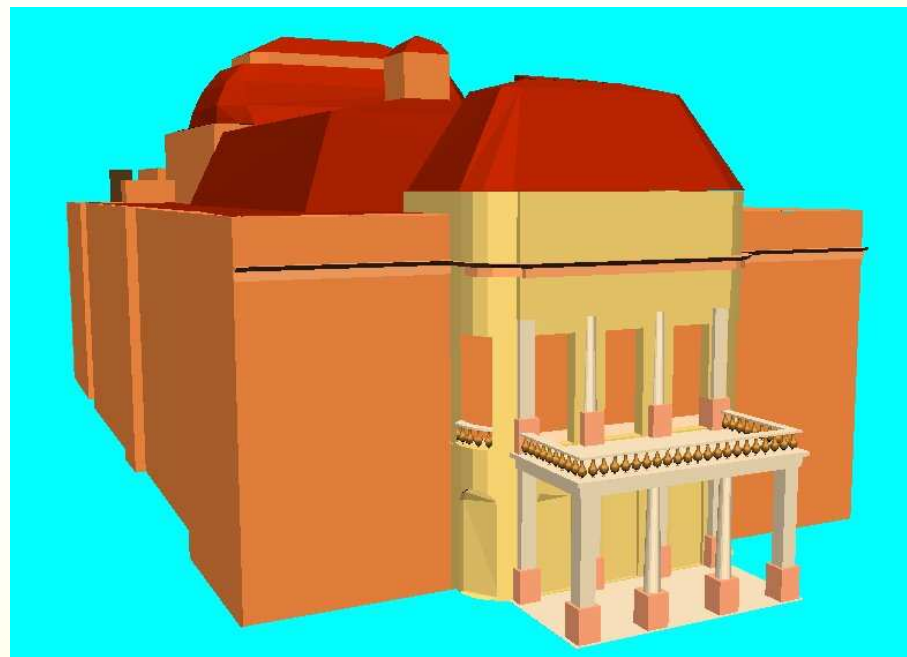
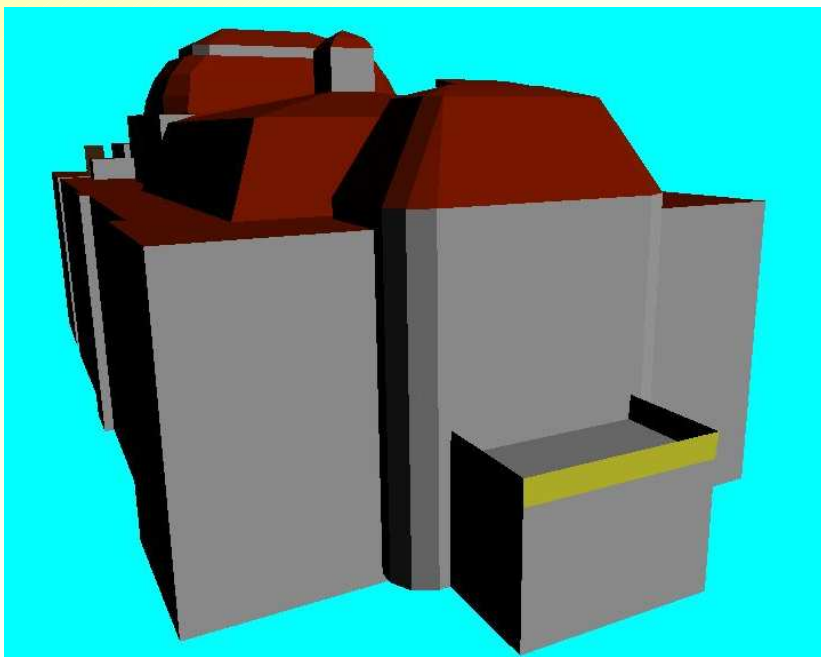
Fotografie sa často pred textúrovaním retušujú

Hrubé modely vieme zjemňovať

...a potom jemnejšie otexturovať

Takto vyzerá zjemnený model Slovenského národného divadla

Niekedy je nutné použiť metódy pre ešte lepšie detaily

Tento model vznikol pomocou terestriálnej fotogrametrie

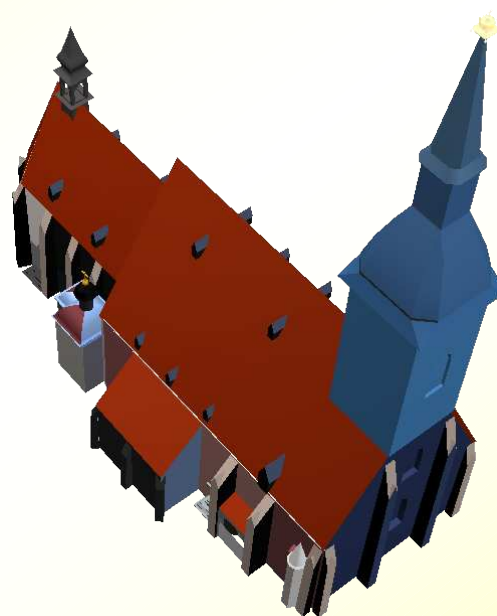

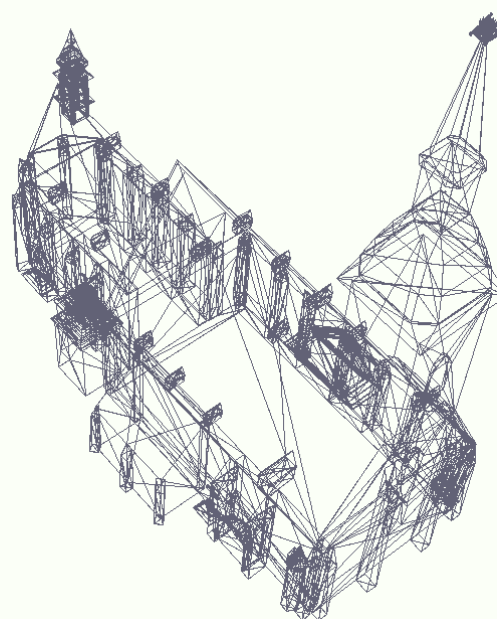
Pohl'ad na geometriu

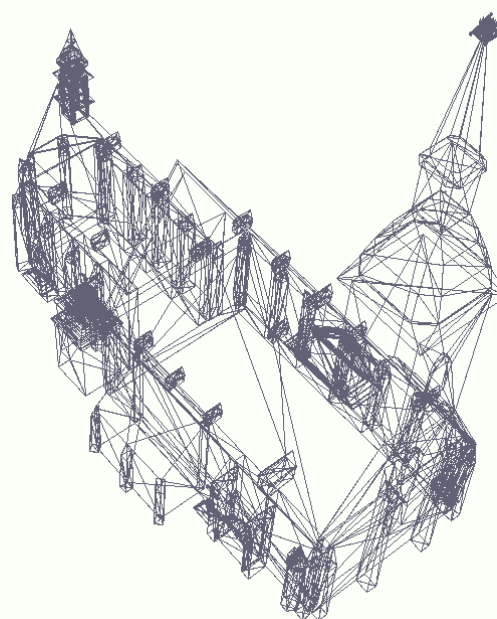

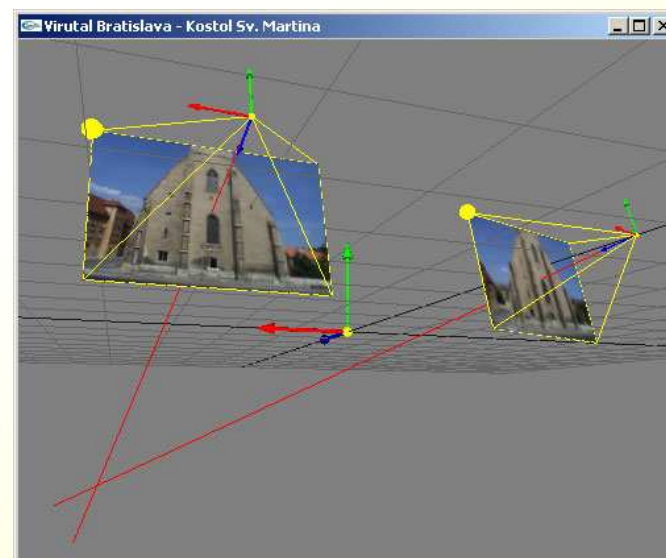
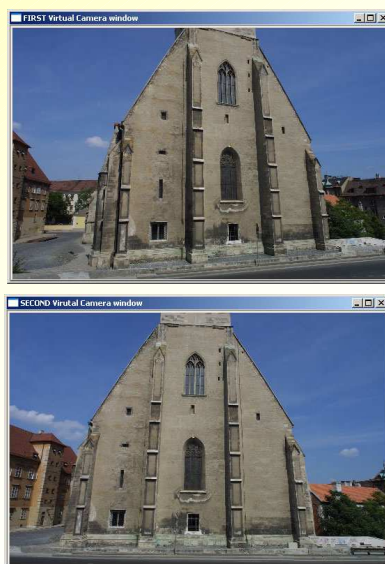

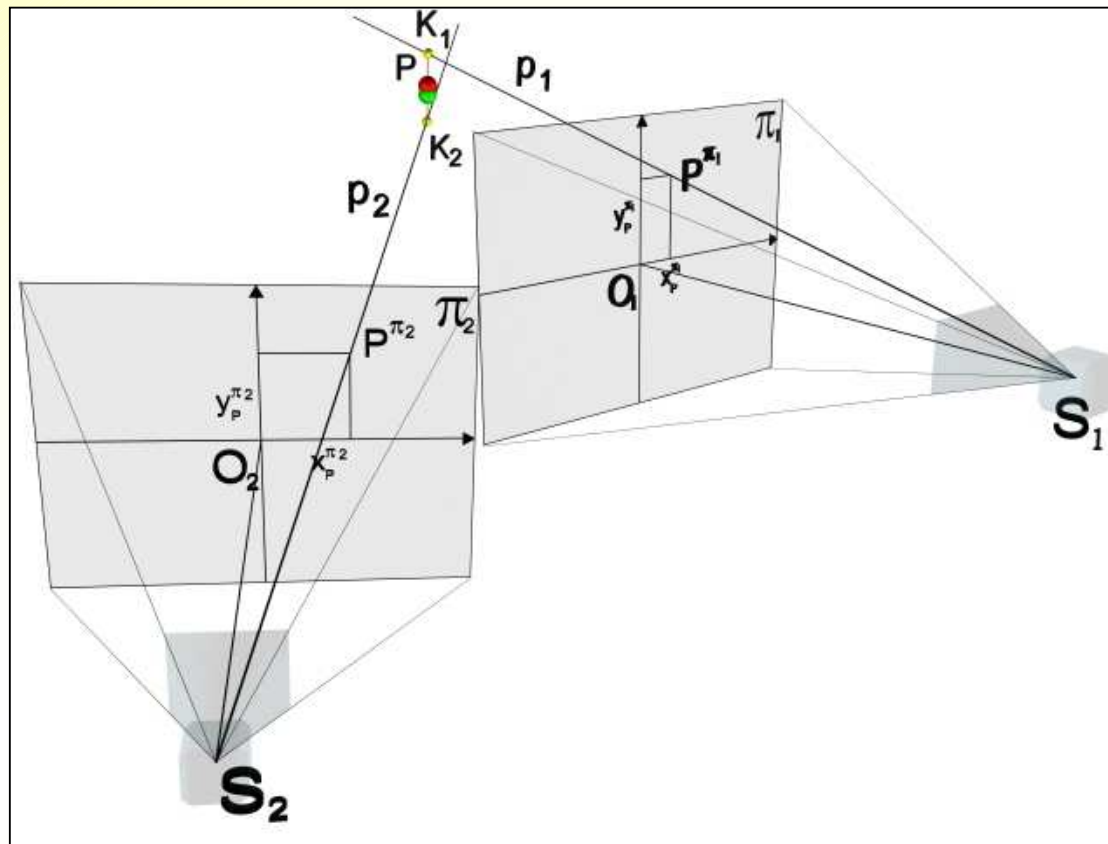
Fotogrametricky tvorené modely vyžadujú špecifické snímkovanie

Vyvinuli sme technológie pre rýchlu stereofotogrametriu

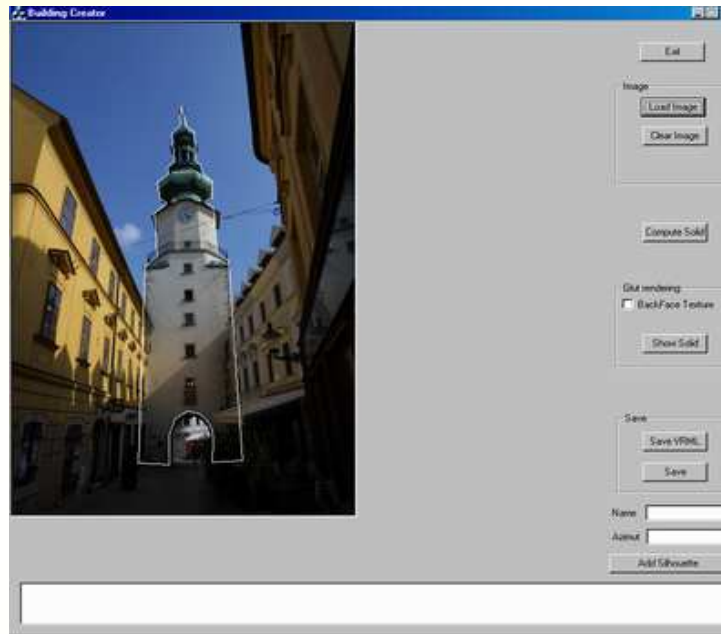
Stereofotogrametria vyžaduje vždy aspoň 2 fotografie

Modely niektorých objektov však vieme vyrobiť aj z jedinej (!) fotografie

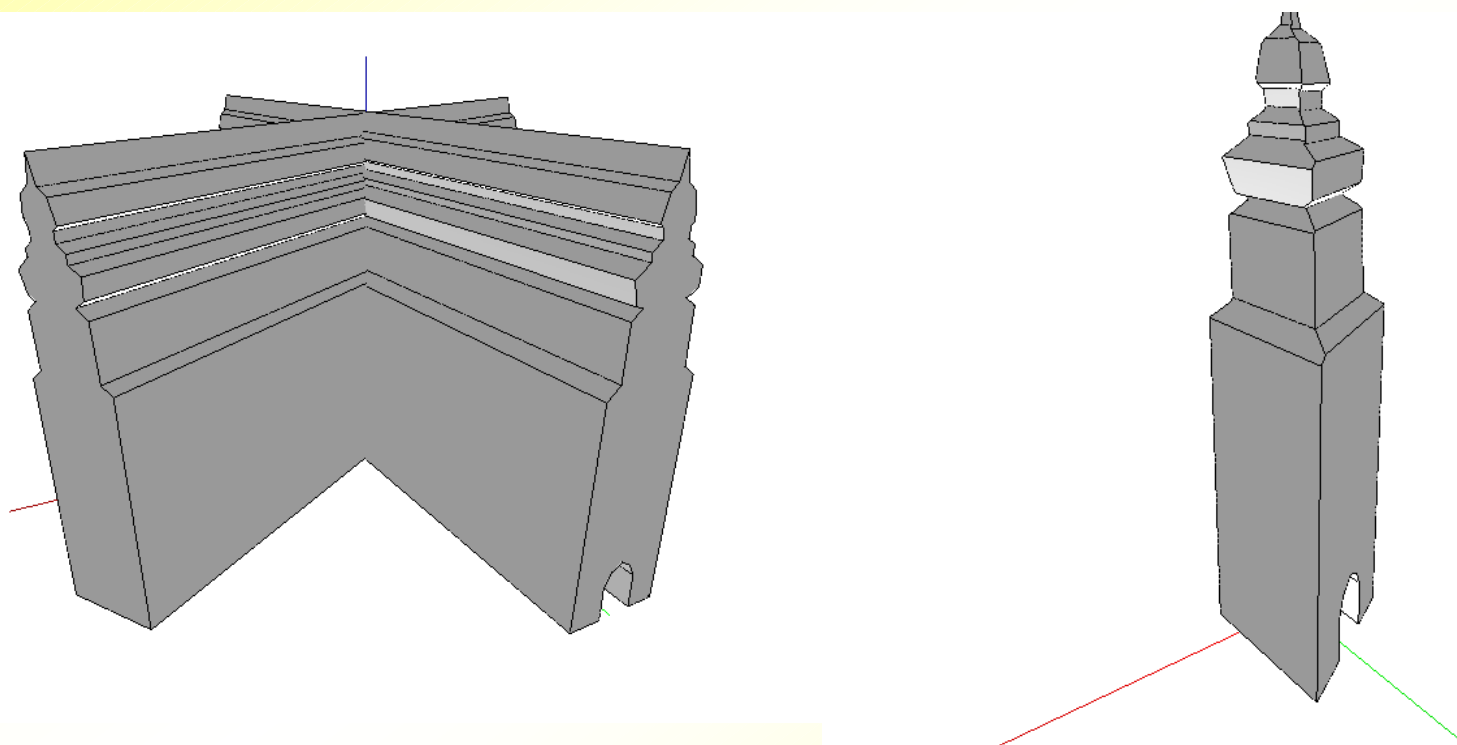

2D

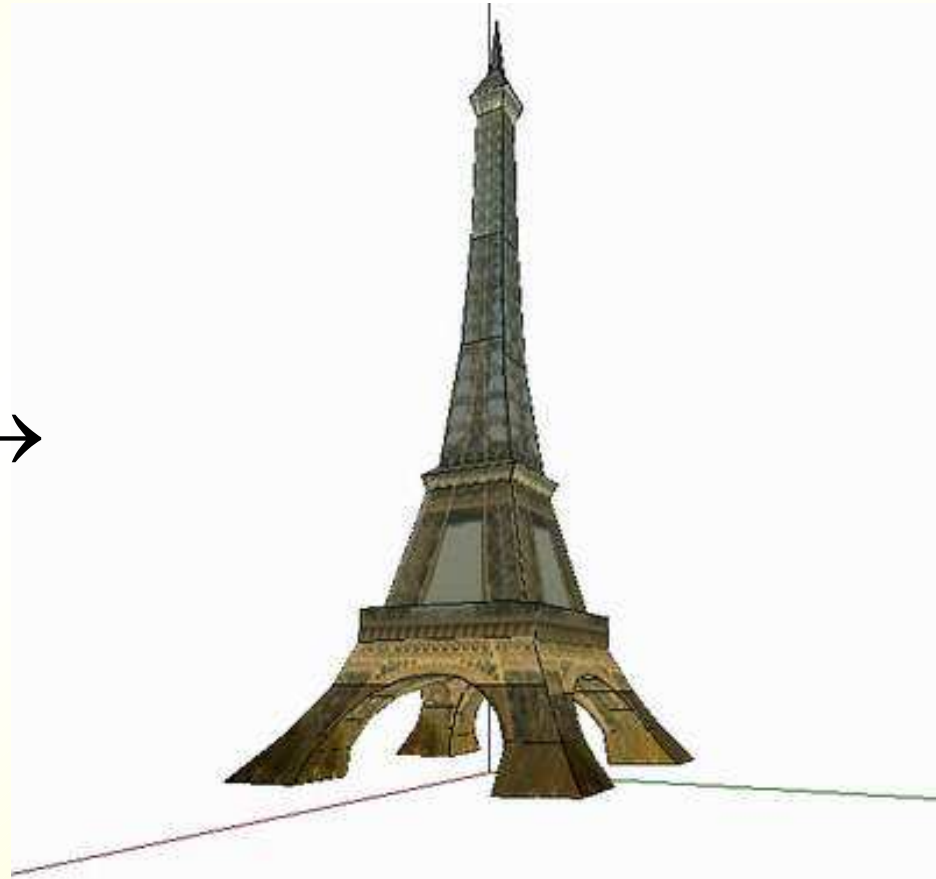

3D

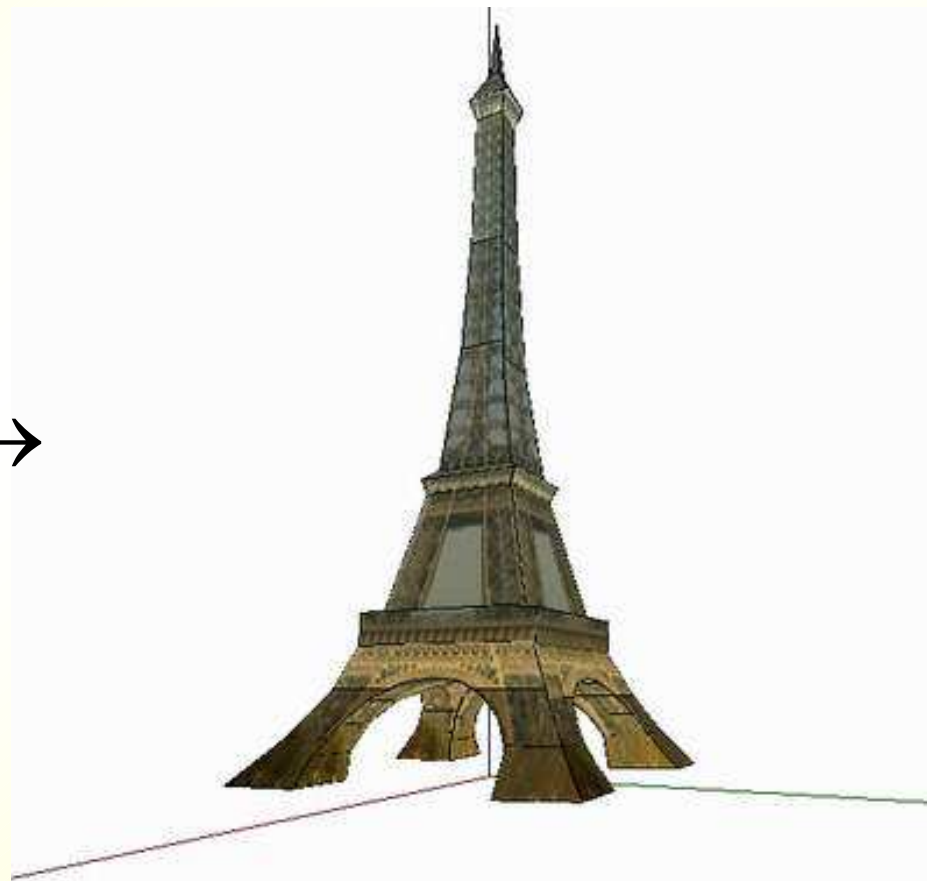
Táto unikátna metóda využíva symetriu

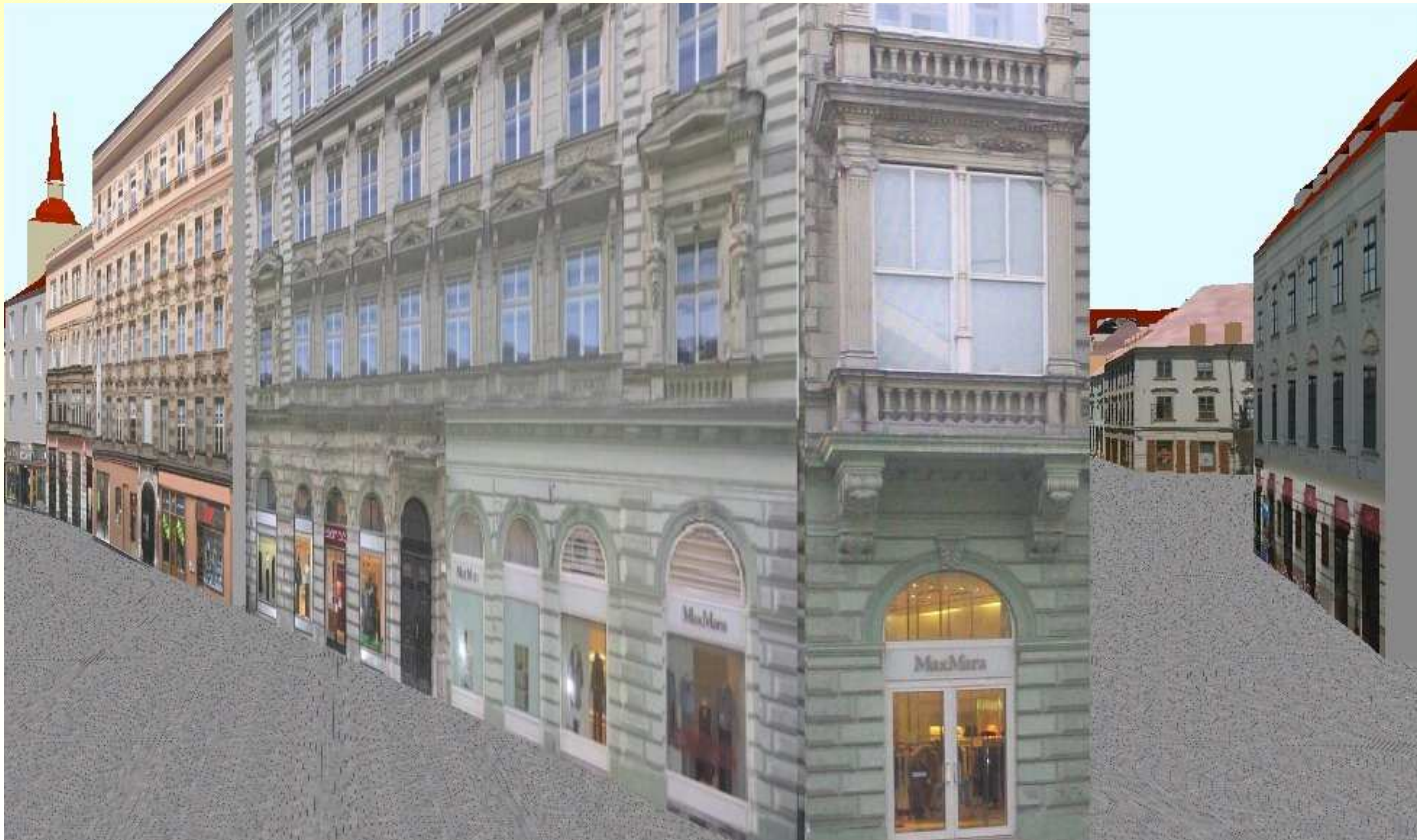
3D model Eiffelovej veže vytvorený z jedinej fotografie

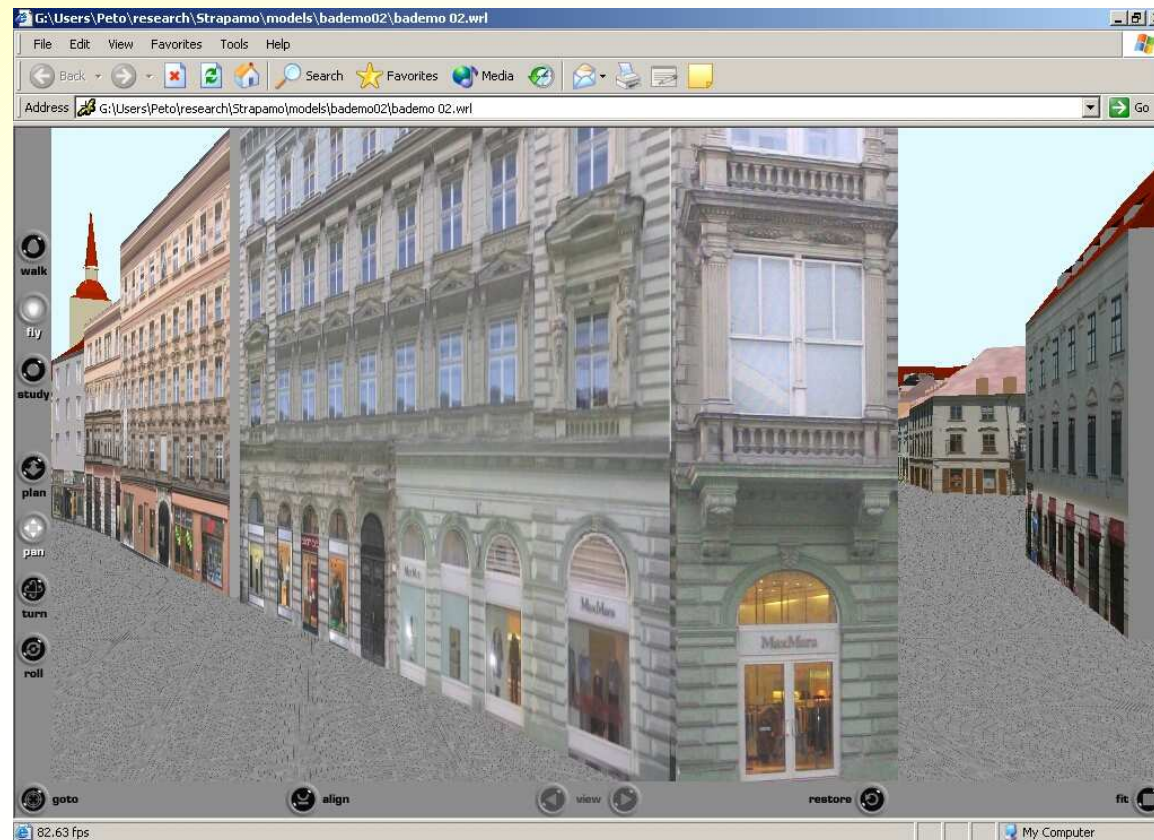
3D model Eiffelovej veže vytvorený za pár sekund

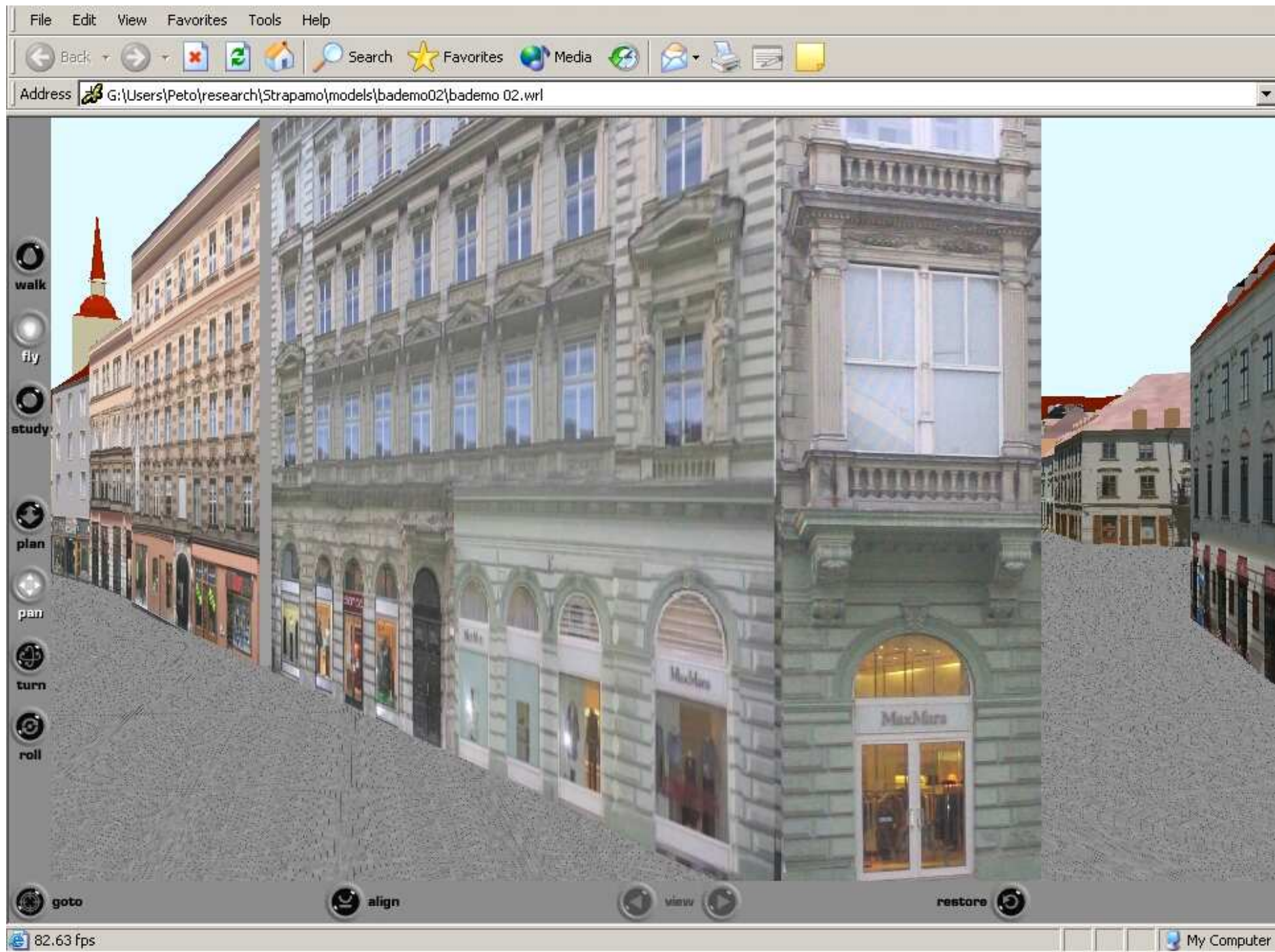

Akokoľvek modely vytvoríme, vždy ich vieme sprístupniť verejnosti

Takto vyzerá Virtuálna Bratislava v internetovom prehliadači

Pohyb užívateľa v internetovom prehliadači v reálnom čase:

Prepoštská ulica
3D model

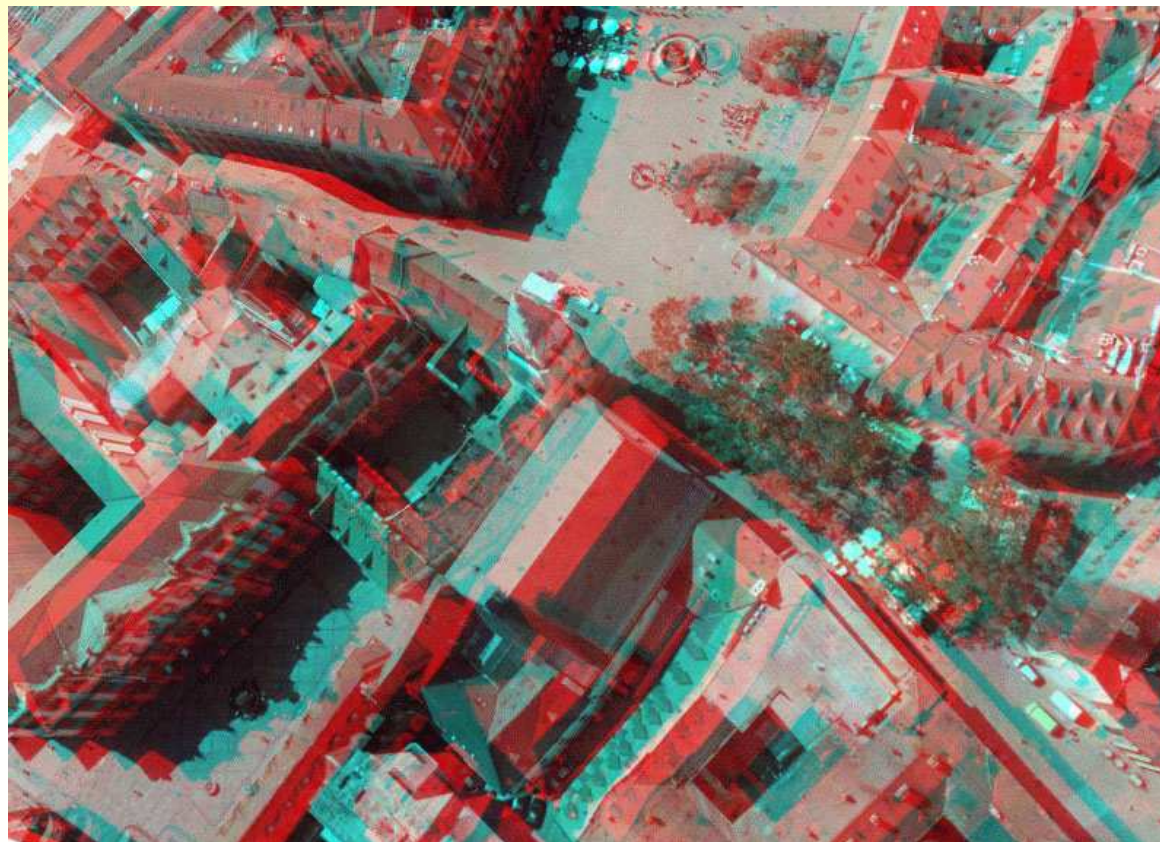
Cez počítačovú obrazovku je
možné vnímať aj 3D

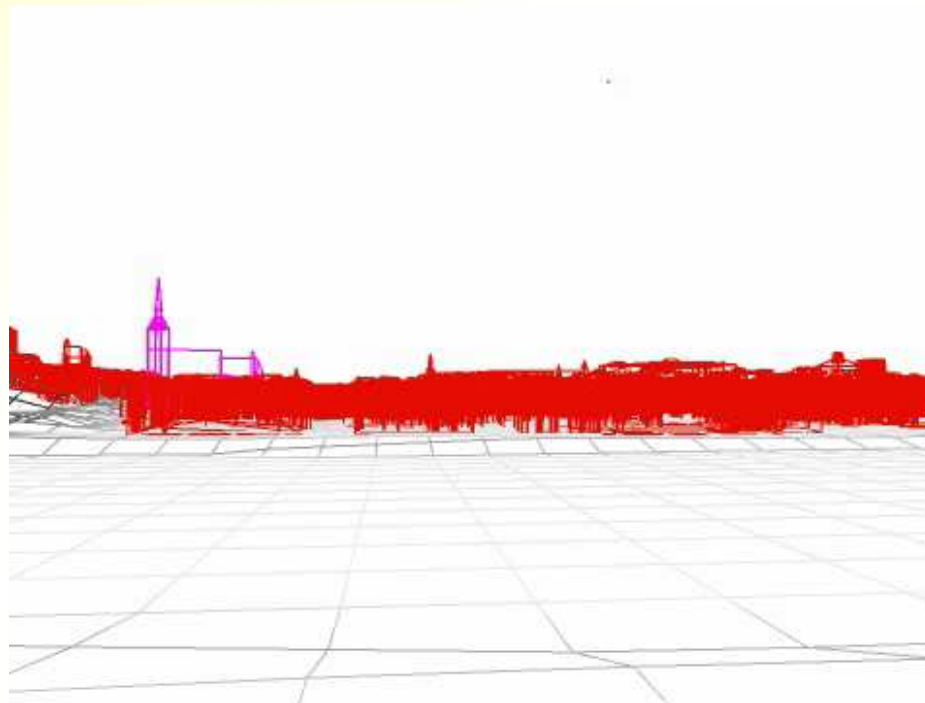
Fotorealistická vizualizácia

Vizualizácia pre 3D okuliare

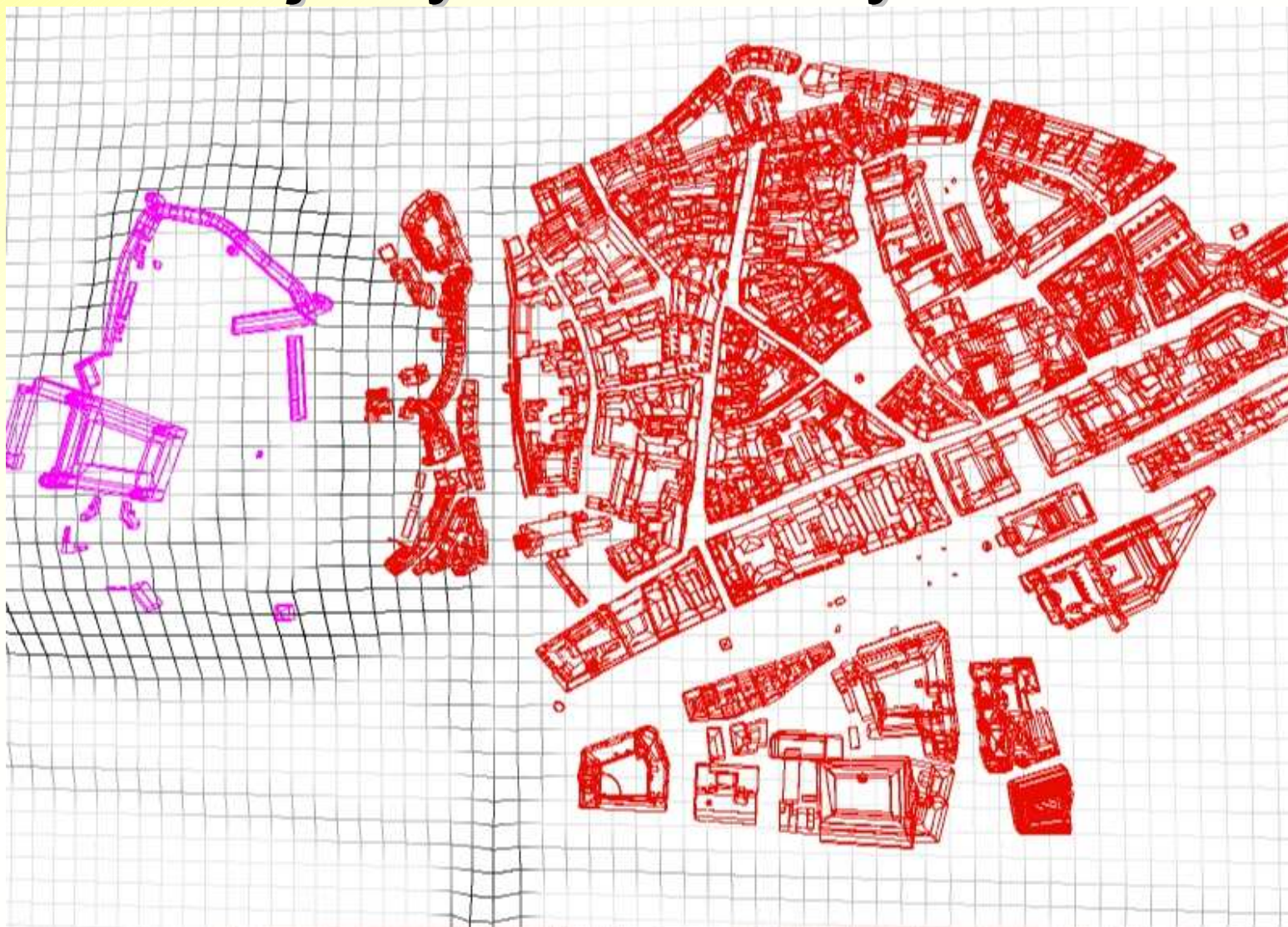
Vieme vizualizovať modely rôznymi spôsobmi

Nie všetky pamätihodnosti sa
oplatí modelovať detailne

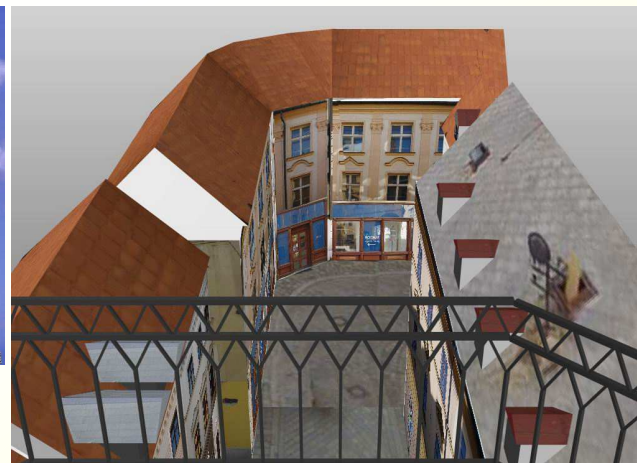

Kvôli časovej náročnosti si
objekty musíme vyberať

Vybrané bratislavské objekty sme sprístupnili v maximálnych detailoch

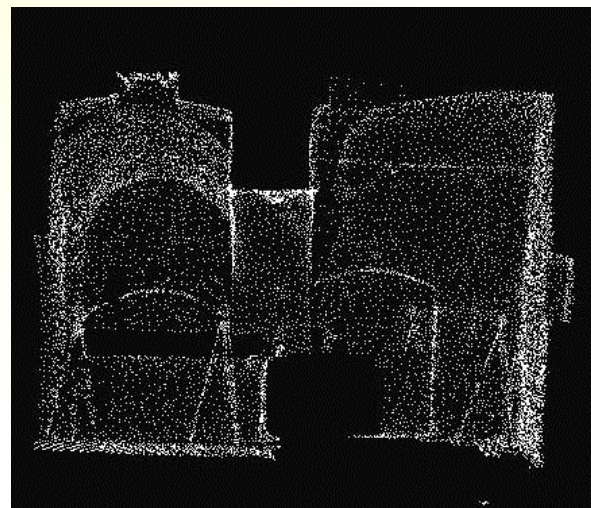

Predvádzané video sníma voľný pohyb užívateľa

Hradná studňa bola modelovaná pomocou laserových meraní

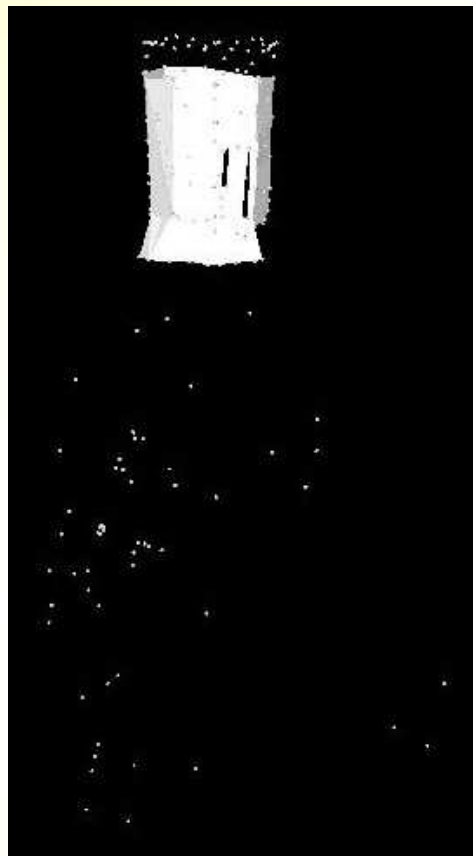
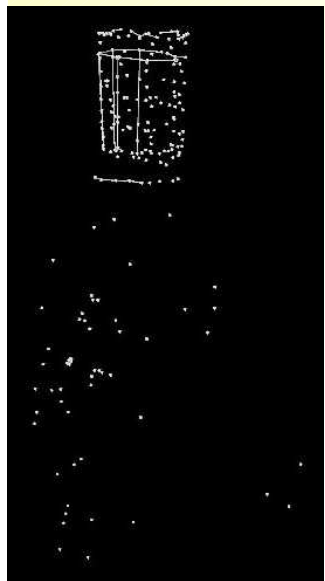

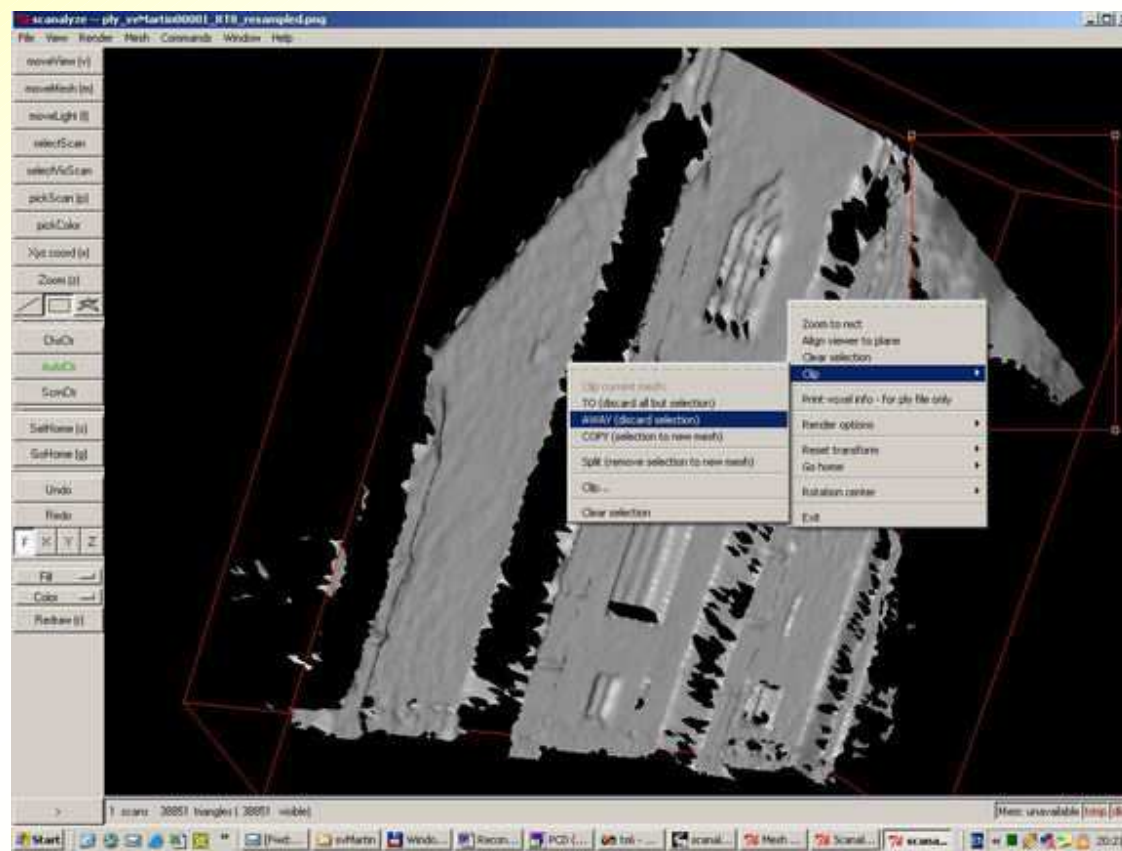
Panenskú vežičku na Devíne sme modelovali inak

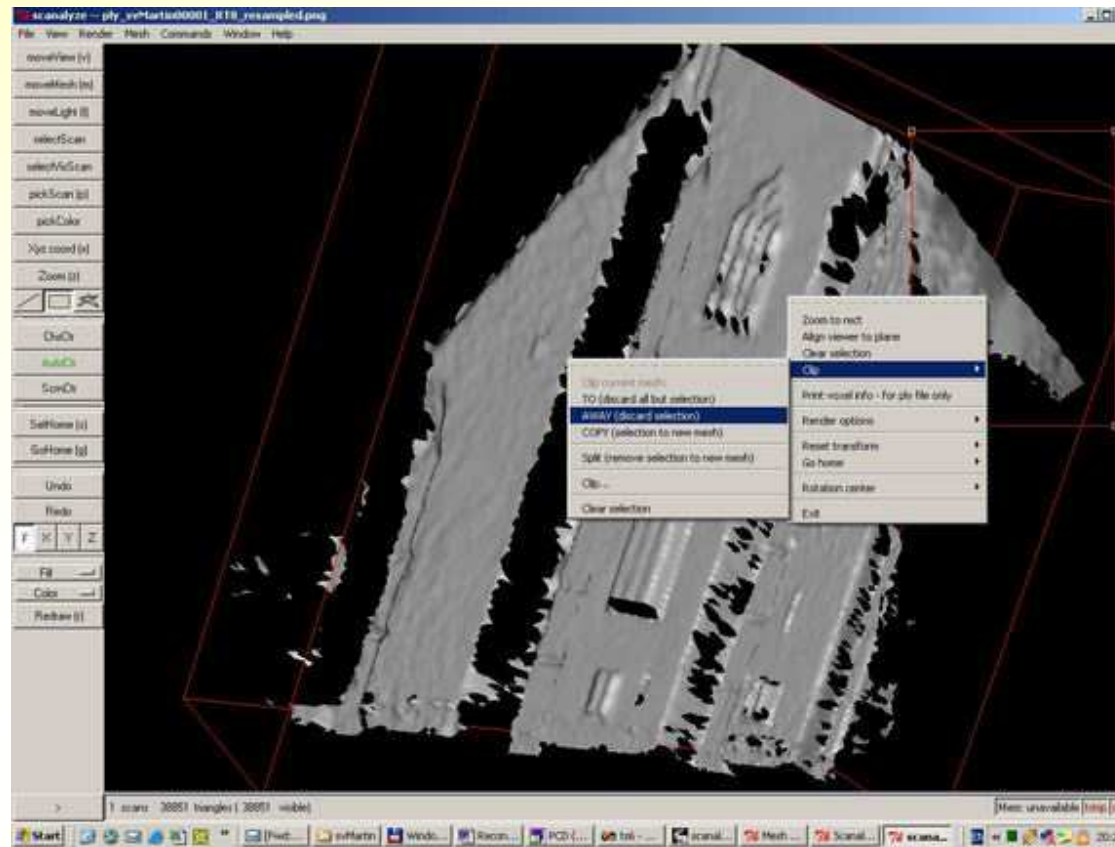
Podobne, ako pri laserových
meraniach, sme vytvárali „mračná
bodov“, tentokrát z fotografií

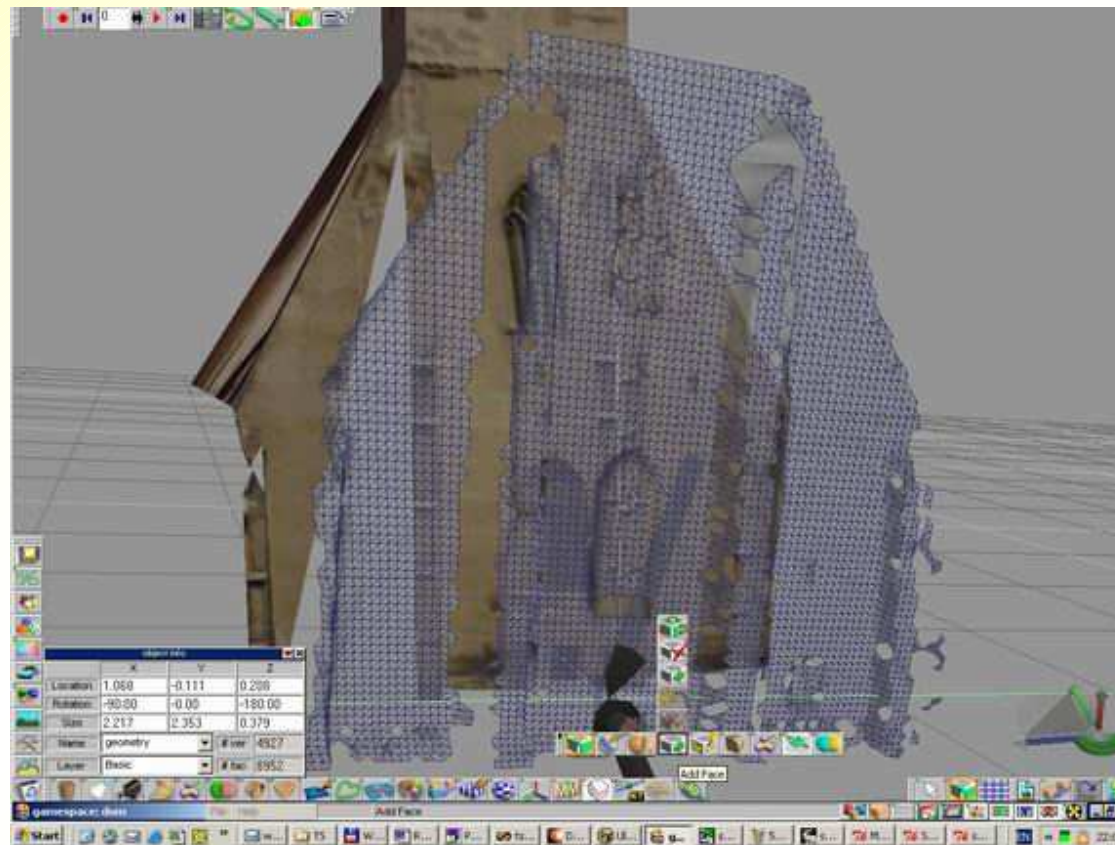
Často sa usilujeme o automatizáciu tvorby modelov

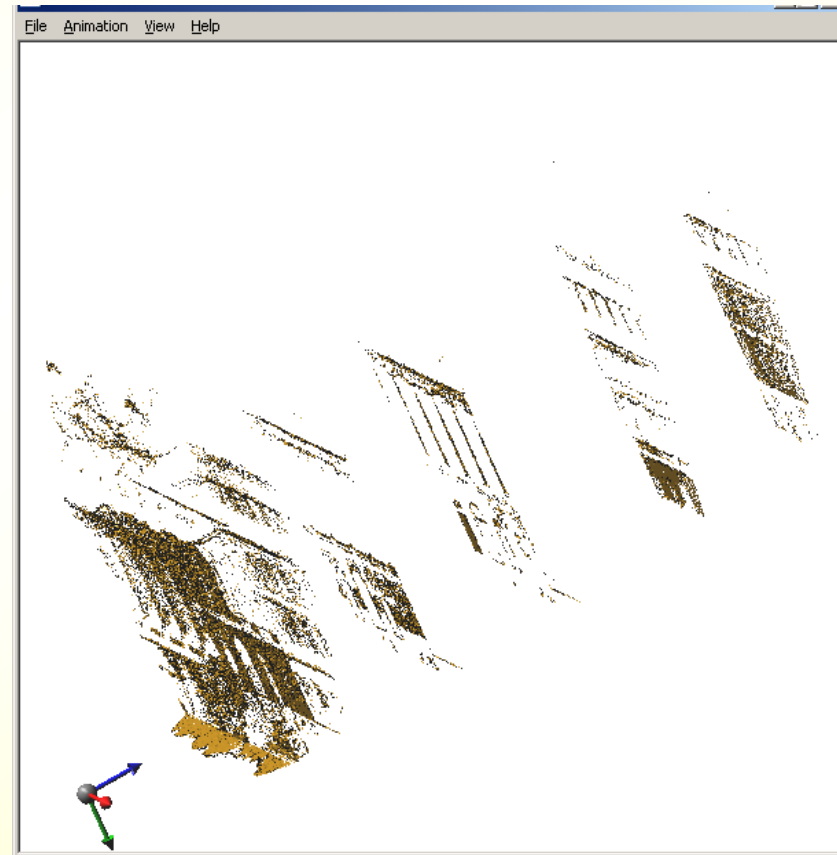
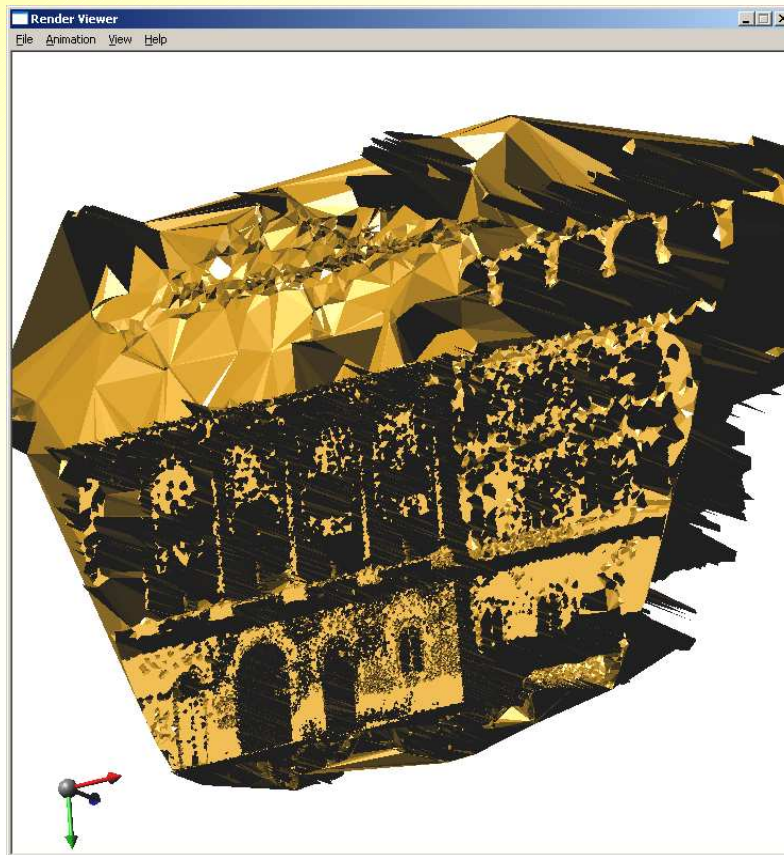
Automatizácia šetrí čas, ktorý je inak autor nútený stráviť pred počítačom

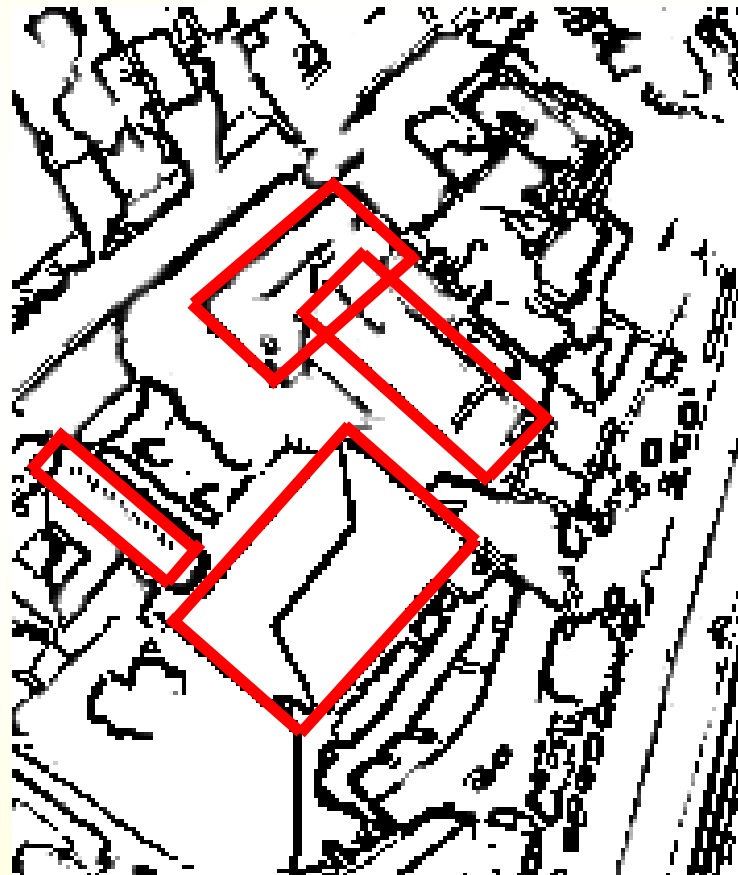
Fasáda na Dóme bola vytvorená poloautomaticky z mračna bodov

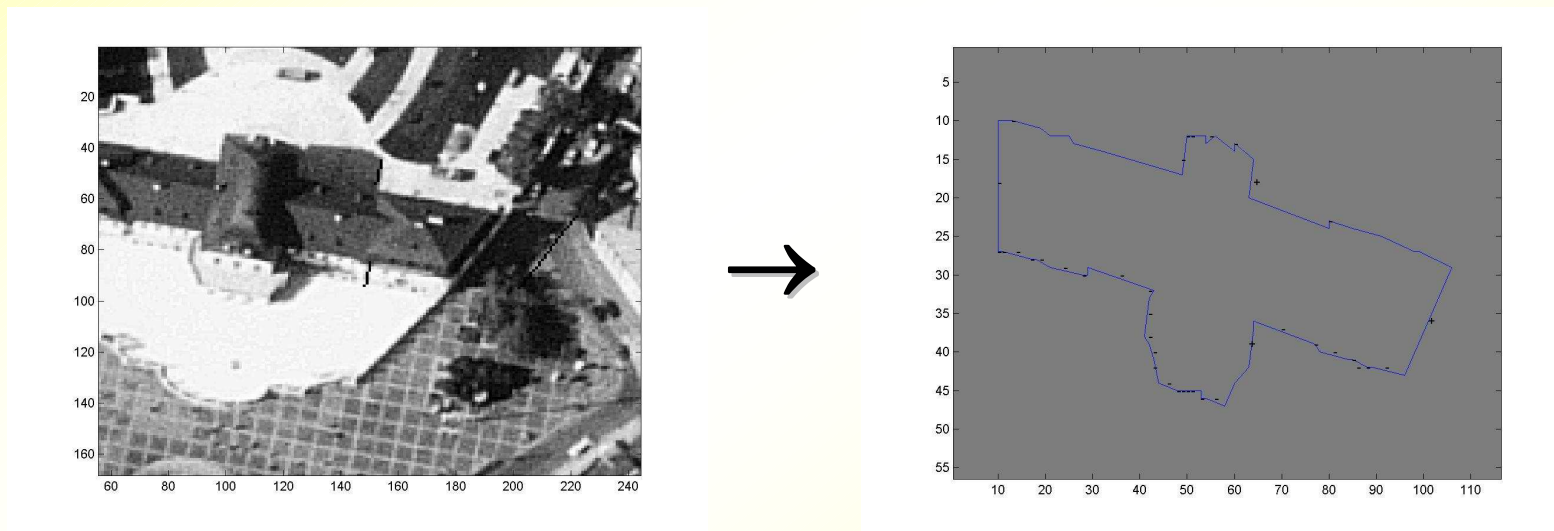
Snažíme sa automatizovať aj tvorbu náročných fasád

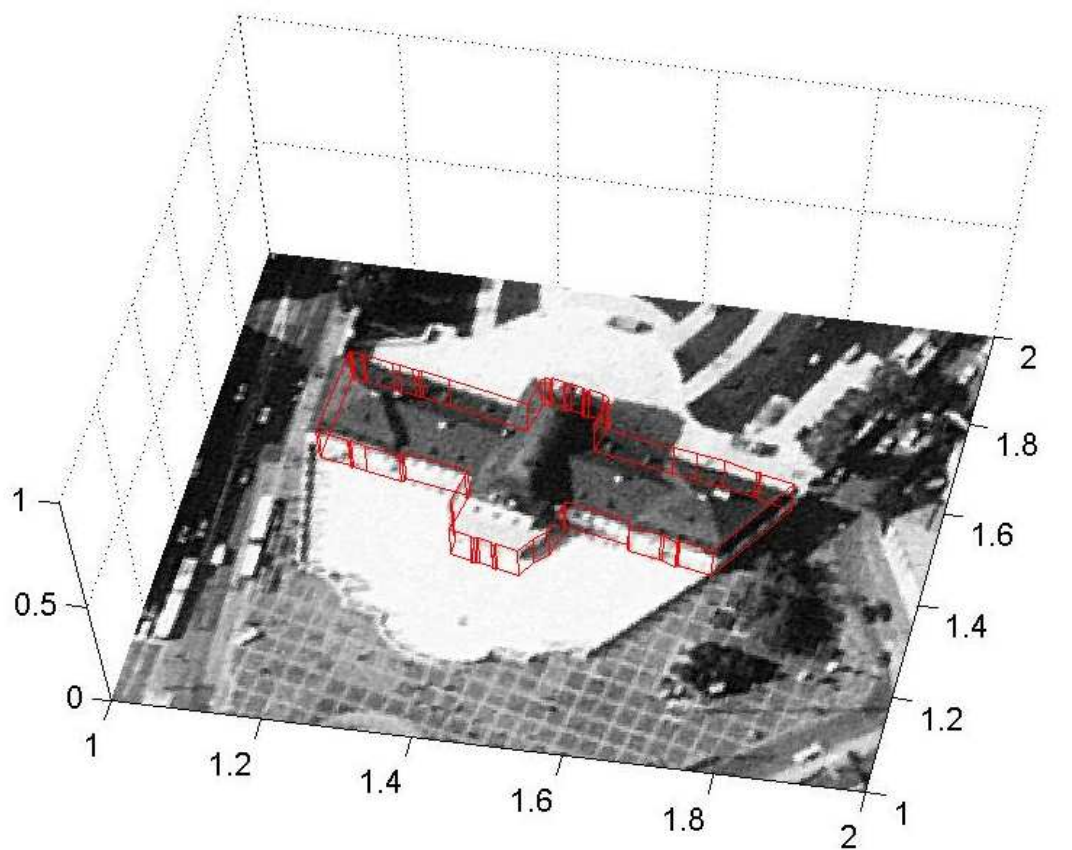
Automatizácii efektívne pomáhajú technológie z oblasti spracovania obrazu

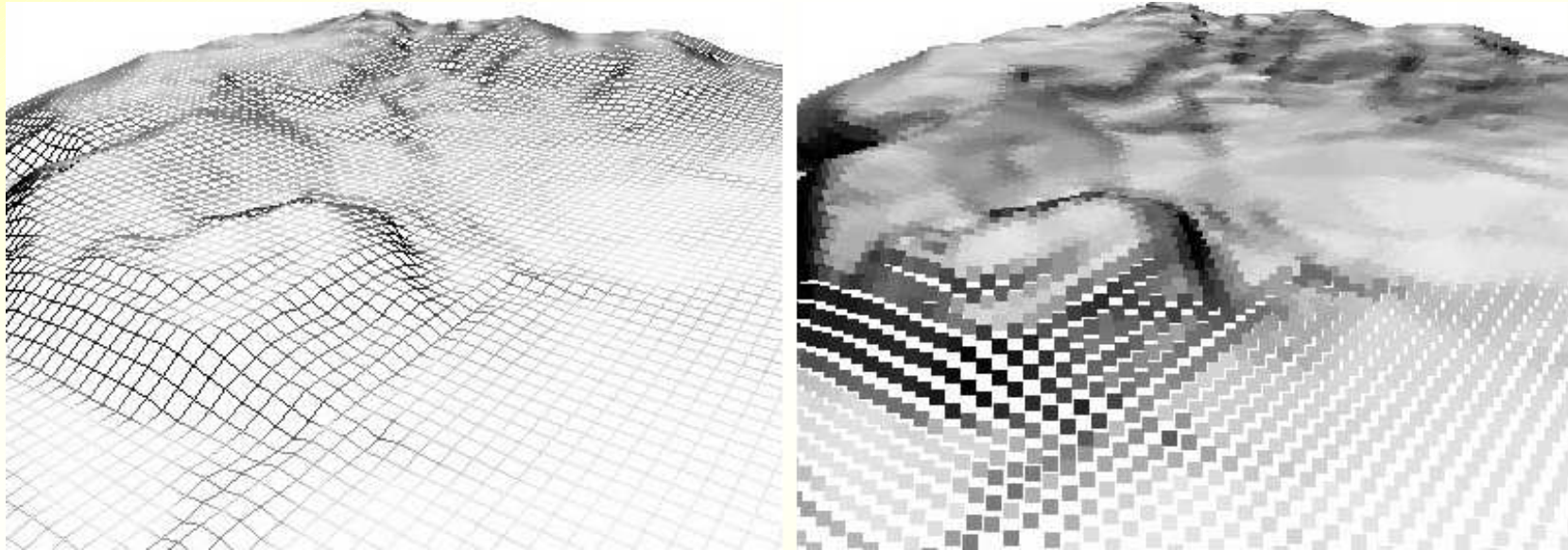
Je možné detekovať obrysy budov z leteckých snímok

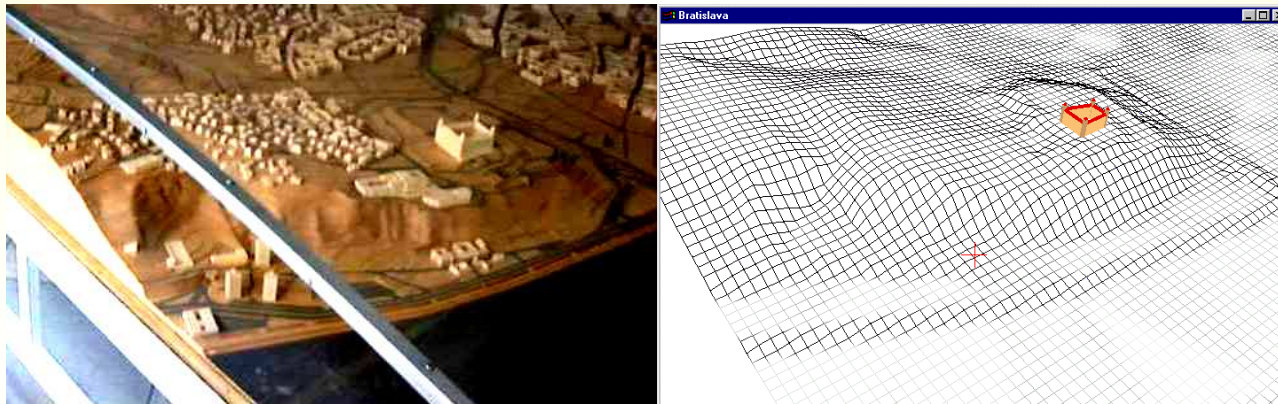
Model prezidentského paláca získaný automatickými postupmi spracovania obrazu

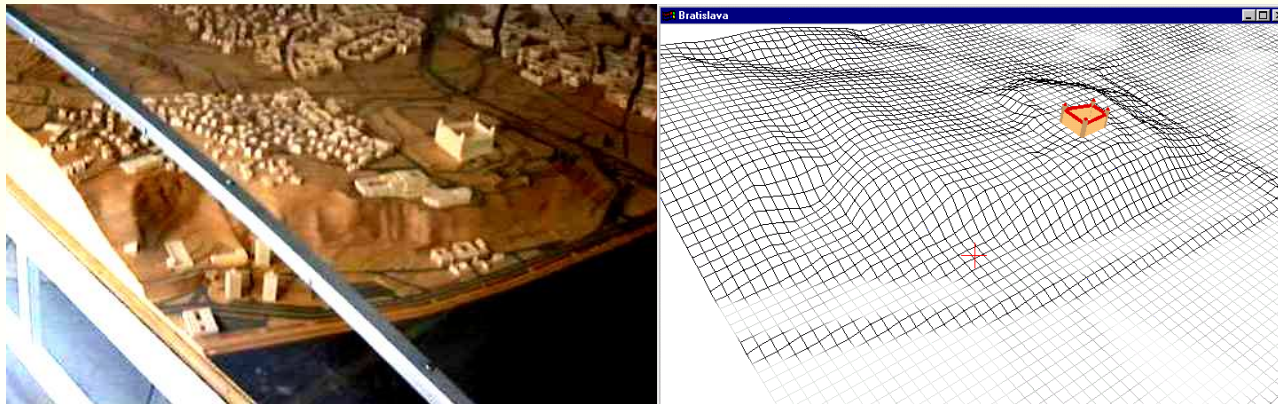
Ďalšie technológie uľahčujú praktické využitie terénnych modelov

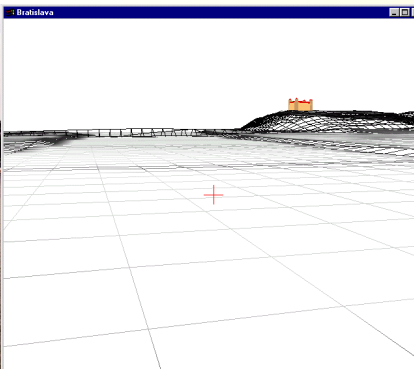
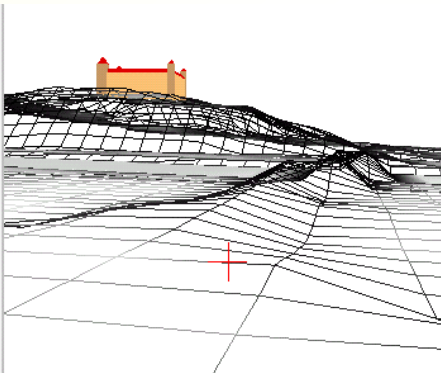
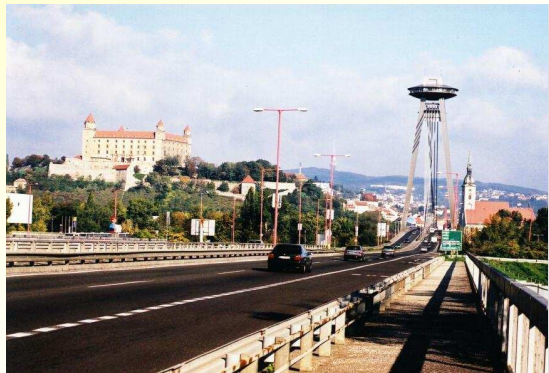
Náš prvý virtuálny Bratislavský hrad sme v roku 2002 vytvorili na presnom modeli hradného kopca

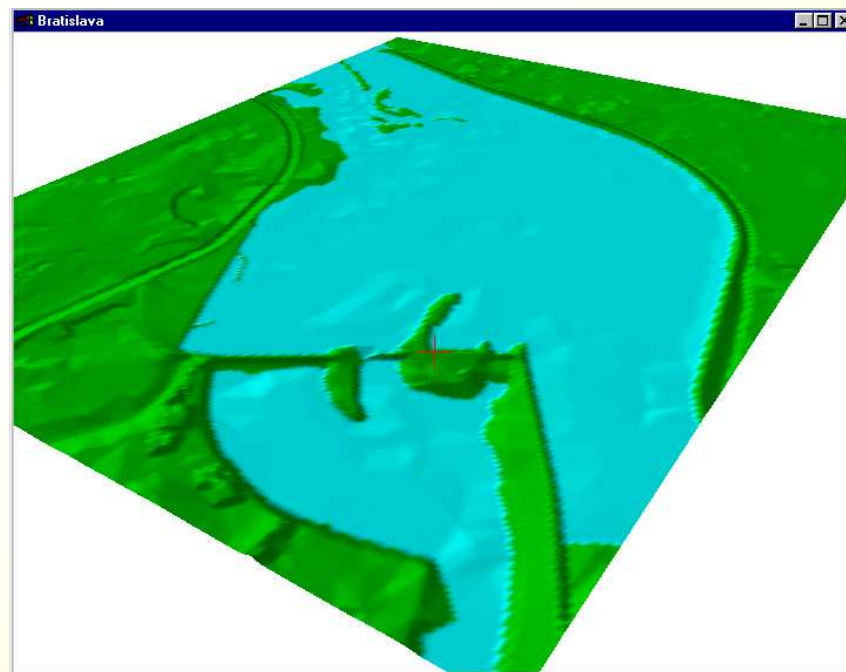
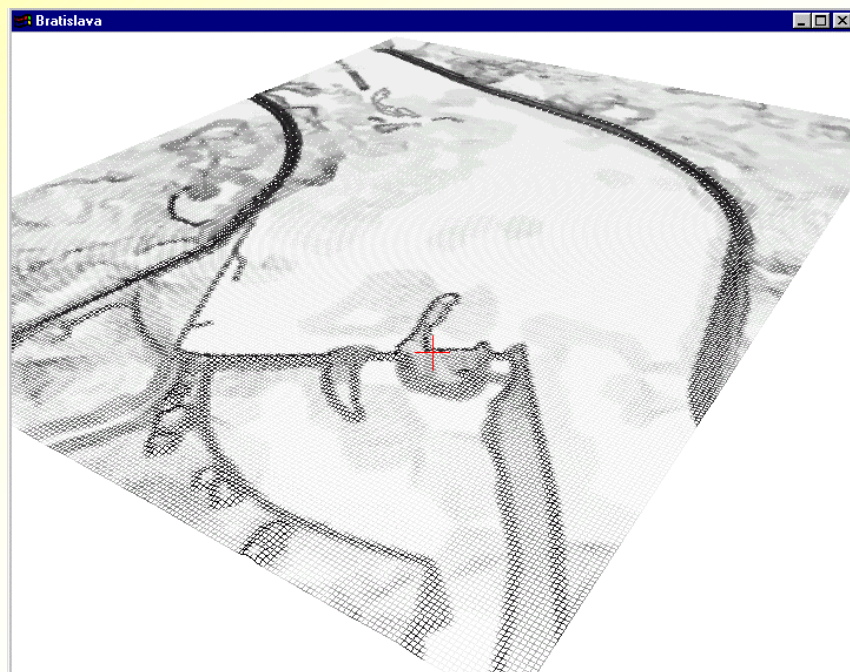
Tu je porovnaný s dreveným modelom v bratislavskom Magistráte

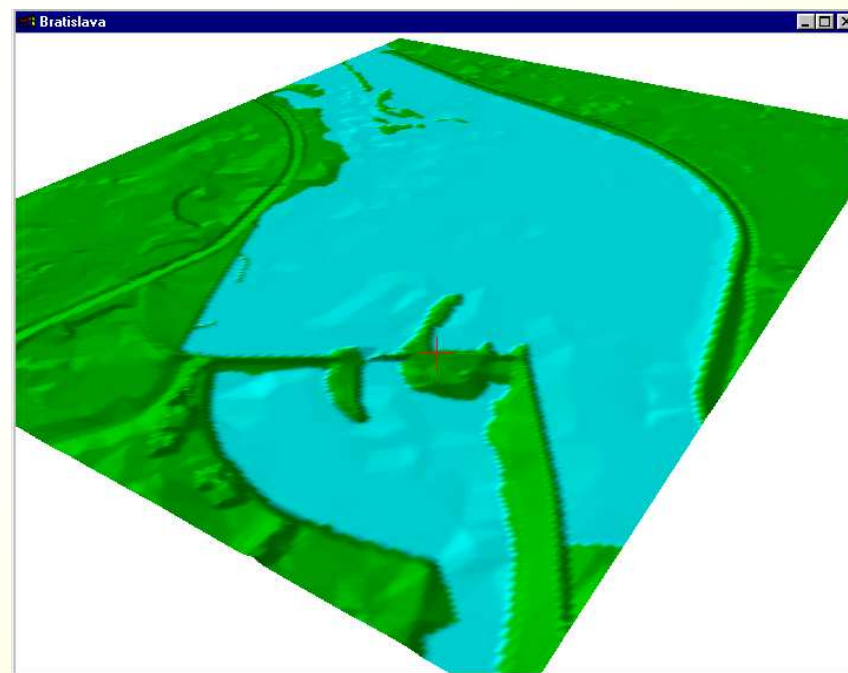
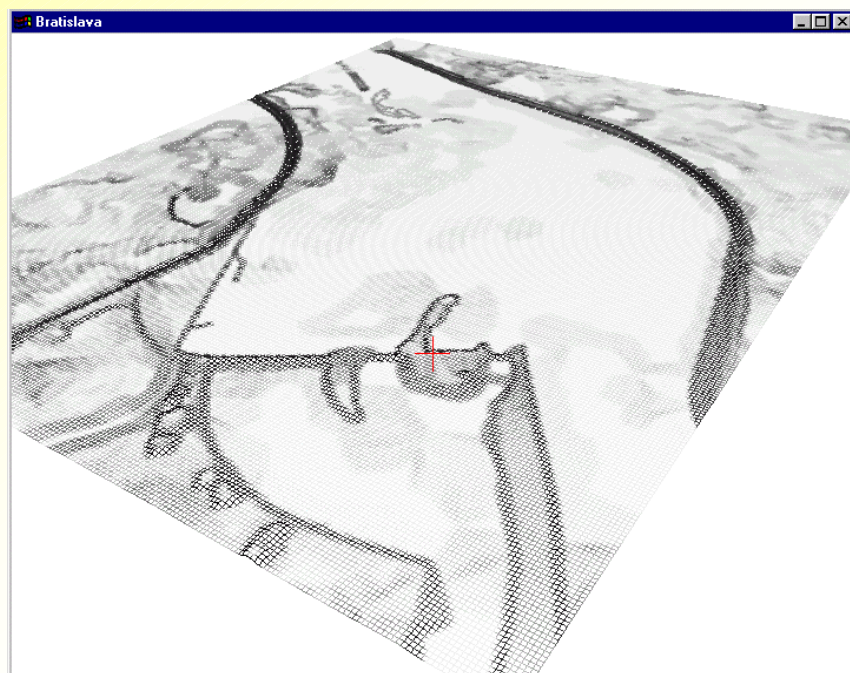
Tu je náš prvý virtuálny Bratislavský hrad porovnaný s realitou

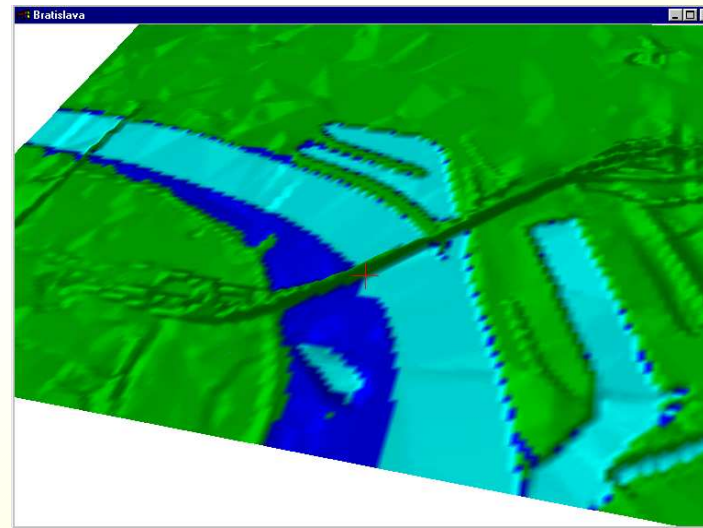
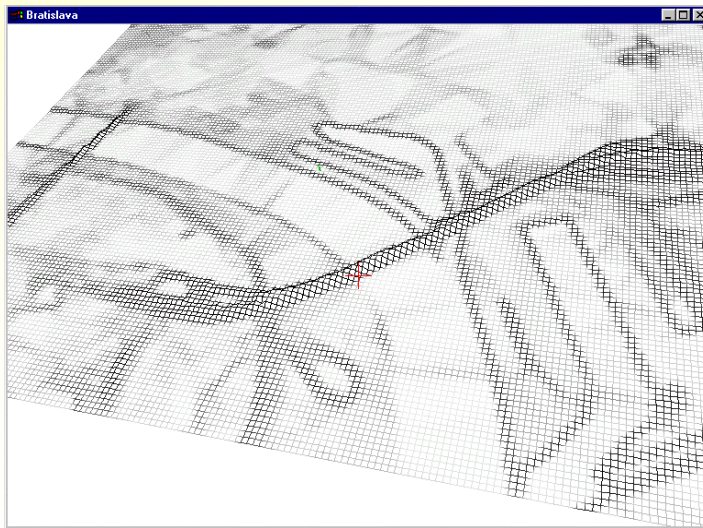
Prínosným bol výskum zaplavovania terénneho modelu

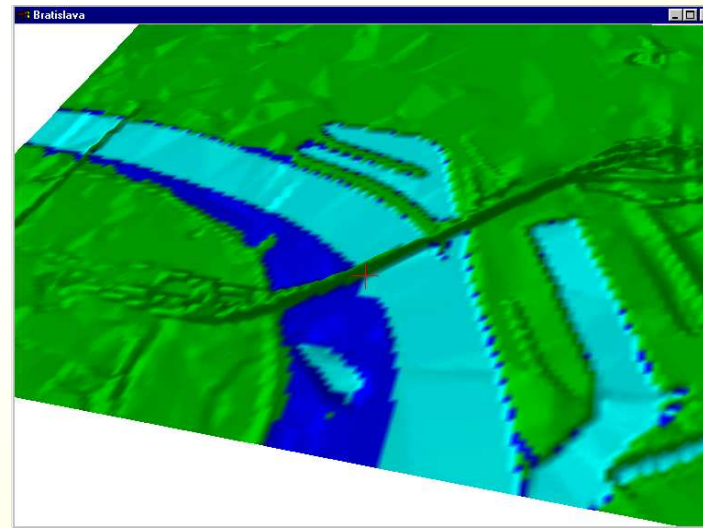
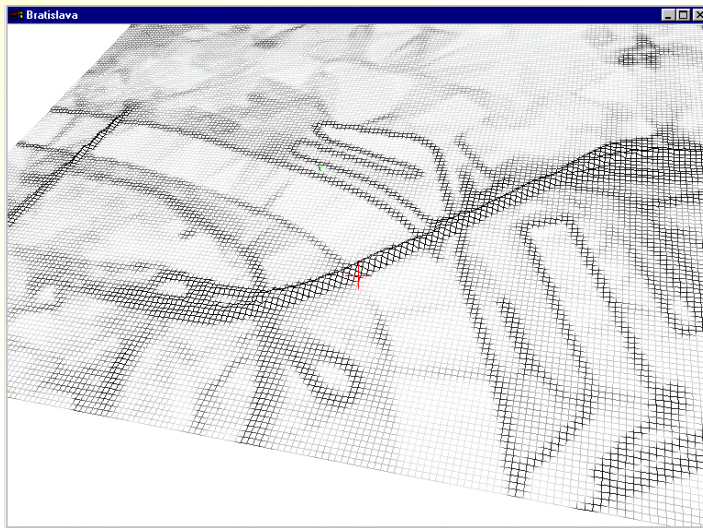
Obrázky ukazujú Hrušovskú zdrž vodného diela Gabčíkovo

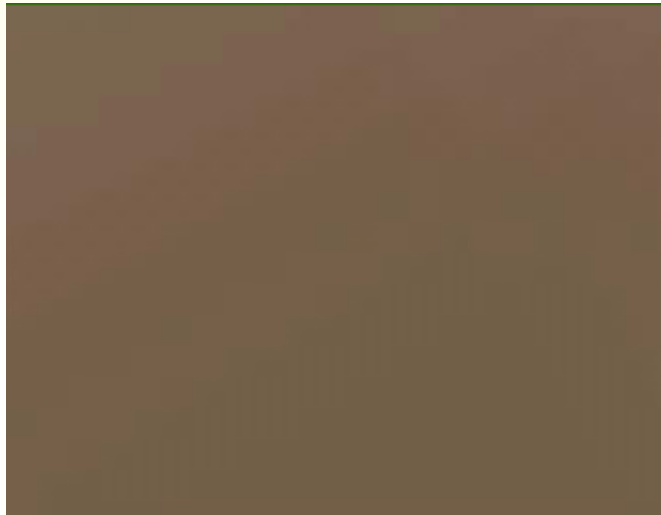
Na základe digitálneho terénneho modelu vieme predpovedať záplavové situácie v meste

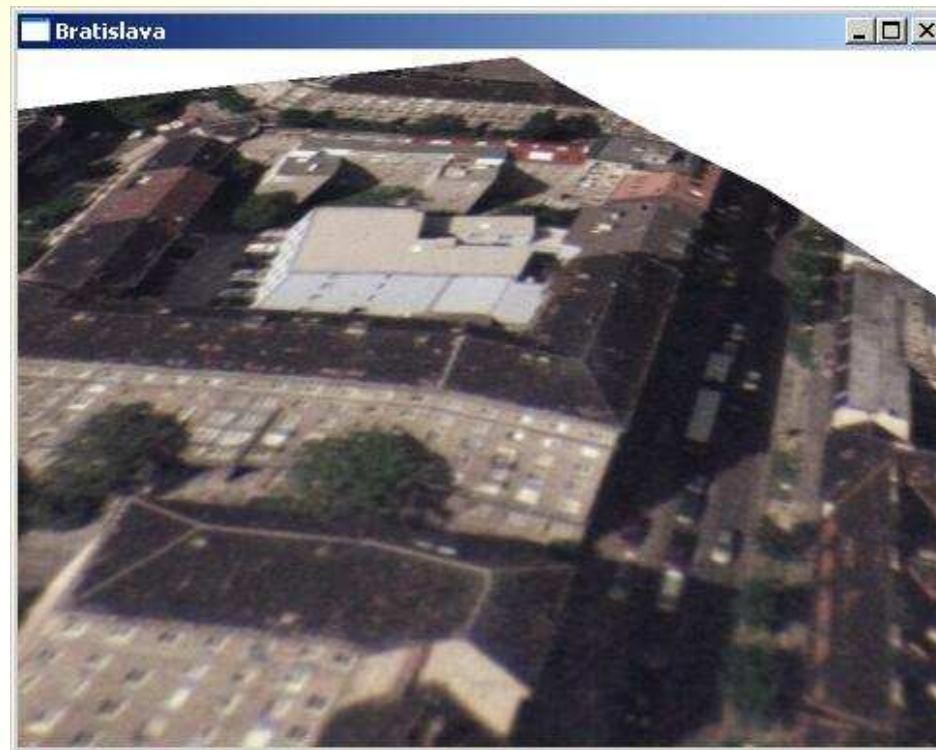
Ukážky sú z roku 2003, dnes sa
medzi Starým a Prístavným
mostom nachádza ďalší

Začiatkom roku 2003 sme na
digitálny terén prvý krát naniesli
textúru z leteckého snímku

Následne sme vyvinuli rôzne technológie pre konštrukciu virtuálnych budov

Následne sme vyvinuli rôzne technológie pre konštrukciu virtuálnych budov

Následne sme vyvinuli rôzne technológie pre konštrukciu virtuálnych budov

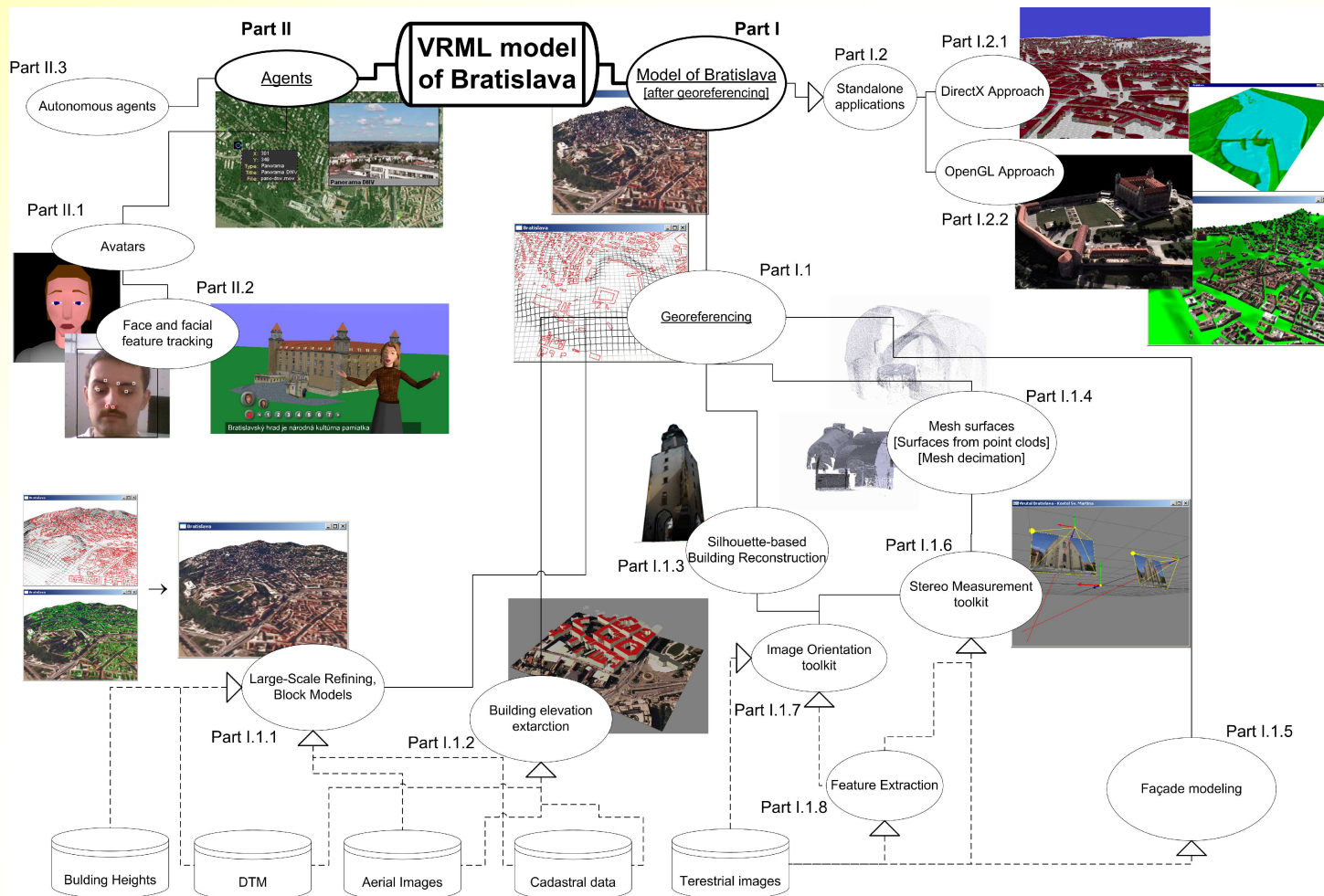
Následne sme vyvinuli rôzne technológie pre konštrukciu virtuálnych budov

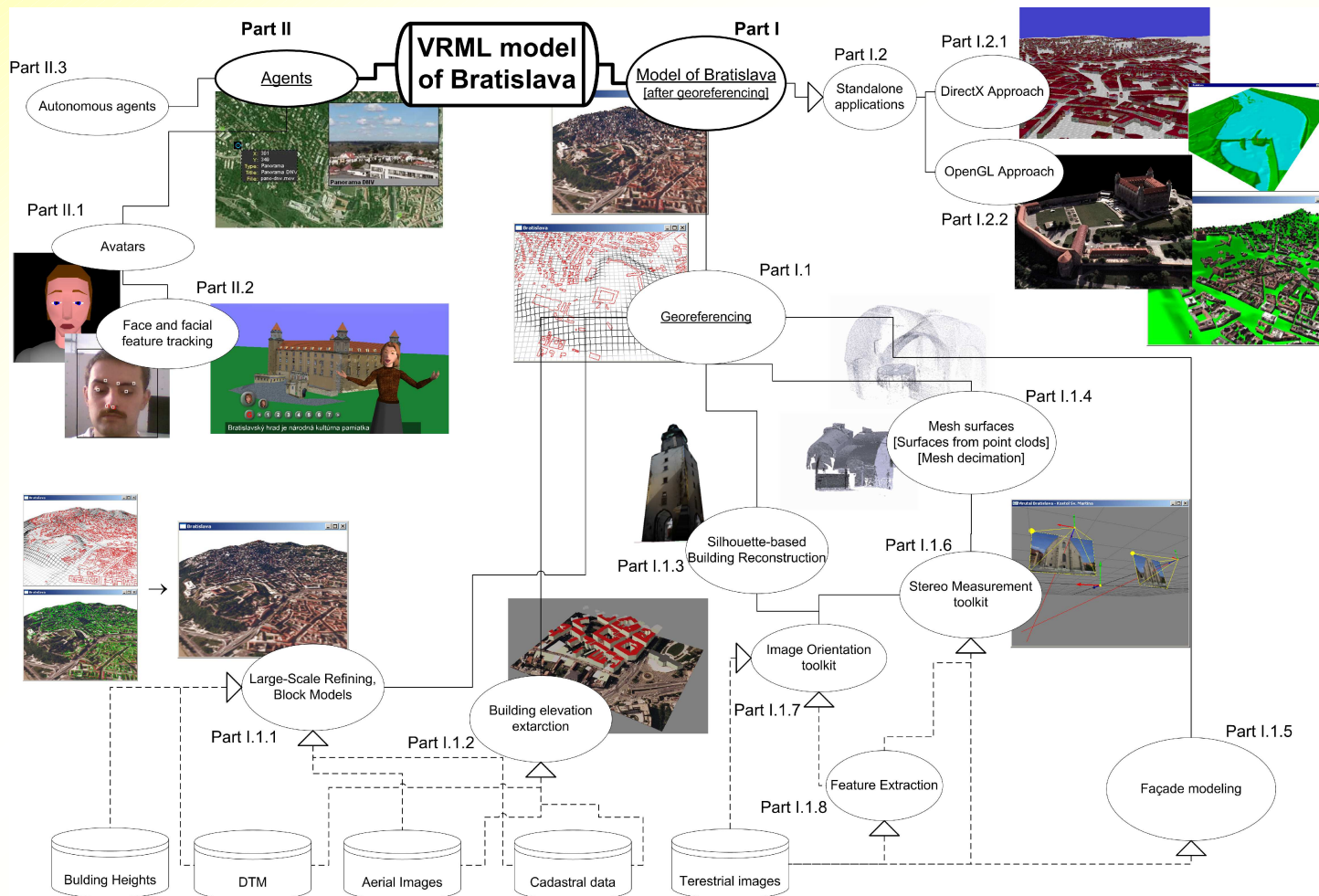
Následne sme vyvinuli rôzne technológie pre konštrukciu virtuálnych budov

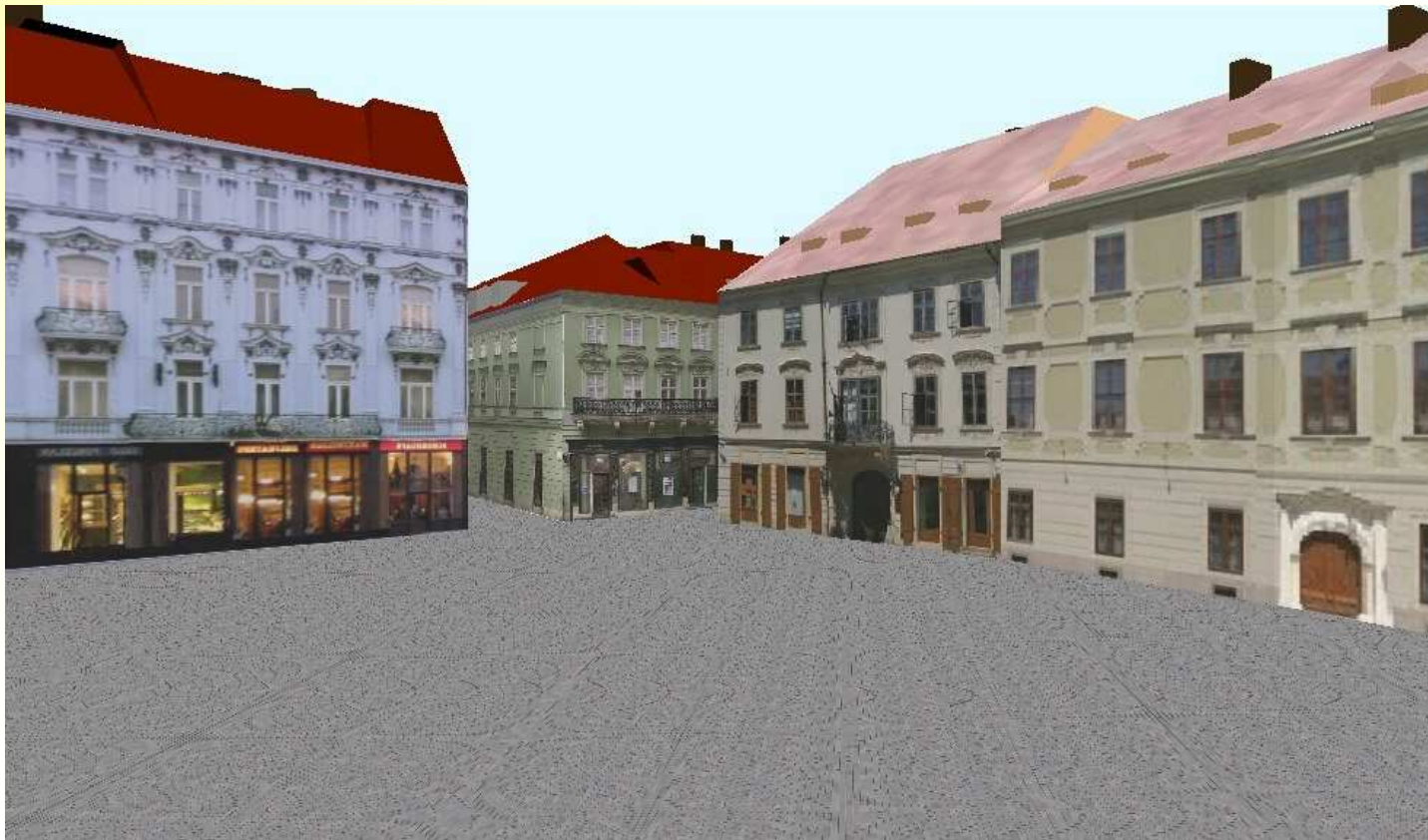
Rozmanité technológie sme zapojili pre čo najefektívnejšiu produkciu výsledkov

V súčasnosti nadväzujeme na výsledky z projektu APVT

V rámci APVV projektu vyvíjame rýchly prehliadač mestských modelov

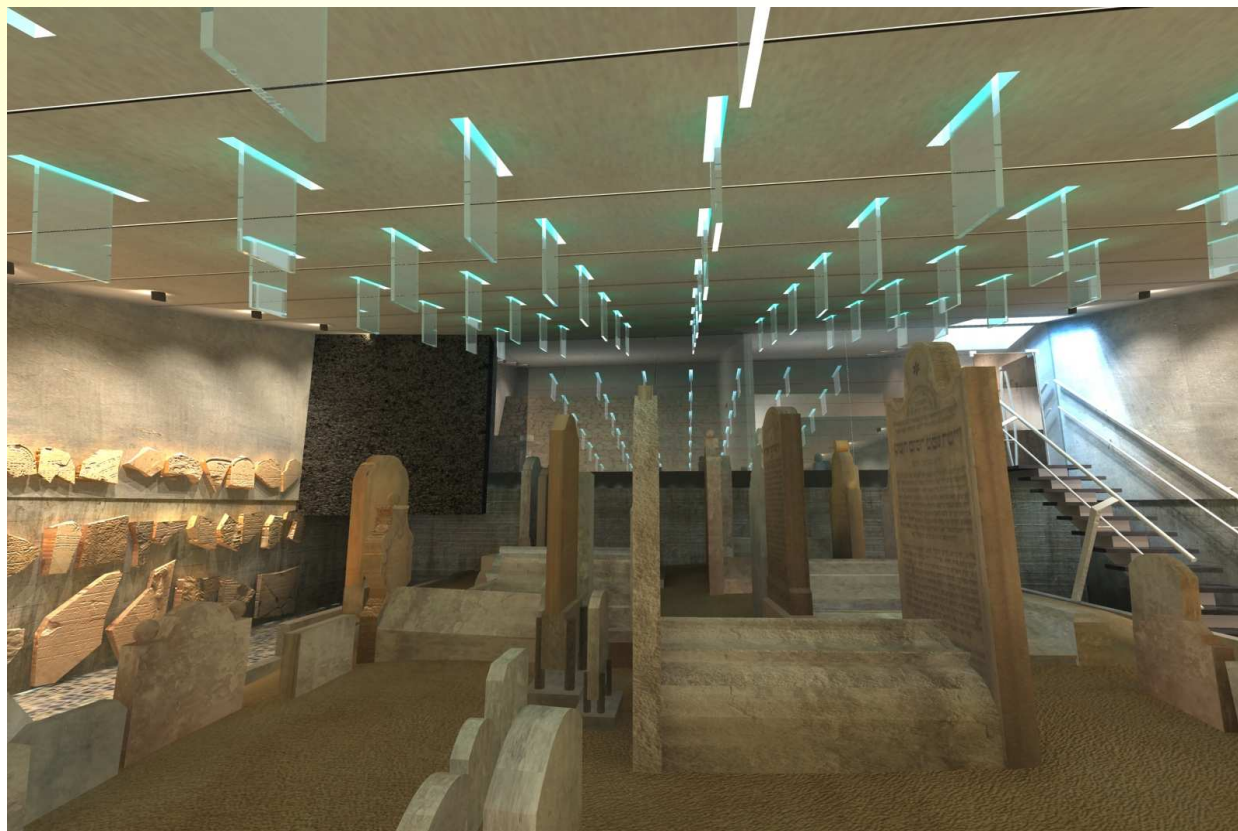
Zároveň tvoríme muzeálne prezentácie pamiatok a miest

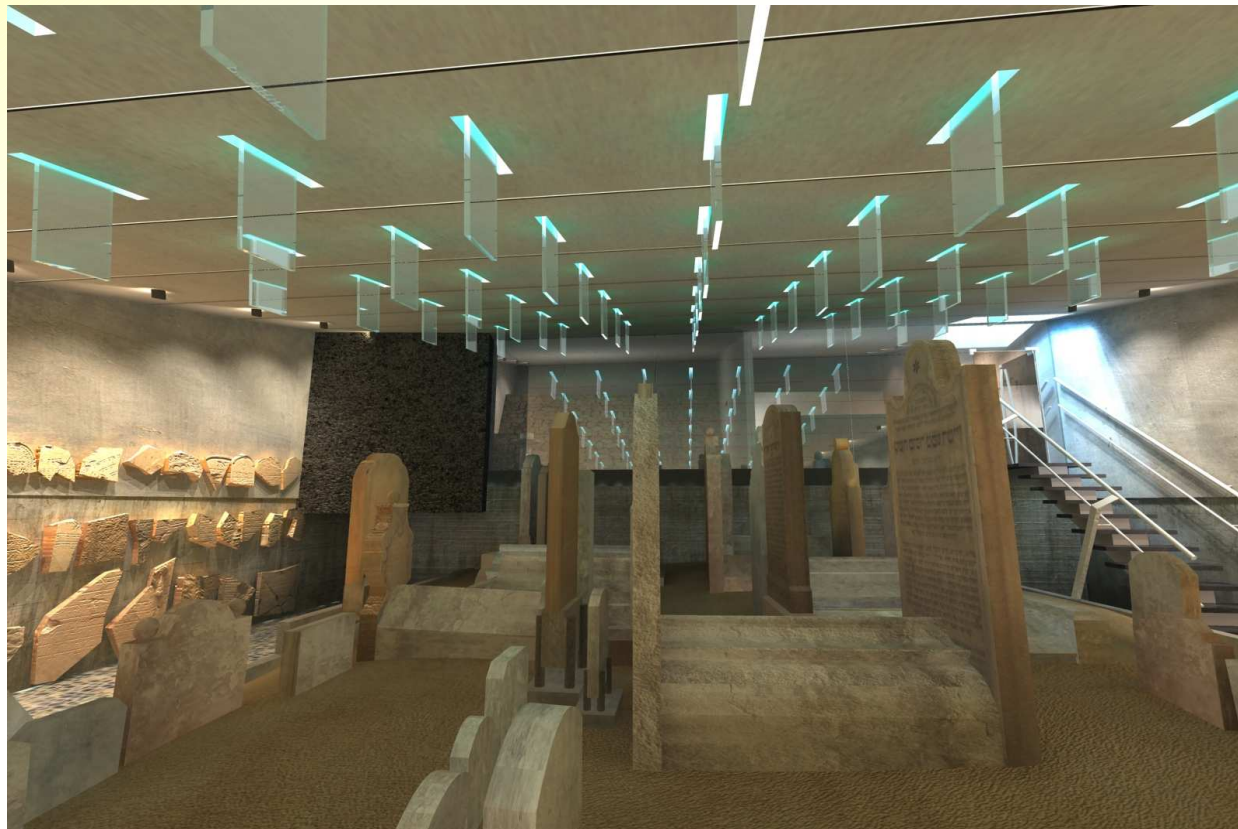
Stavíme aj na skúsenostiach so zapojením umeleckého prístupu

Ukážkou symbiózy vedy a umenia je virtuálny Memoriál Chatama Soféra

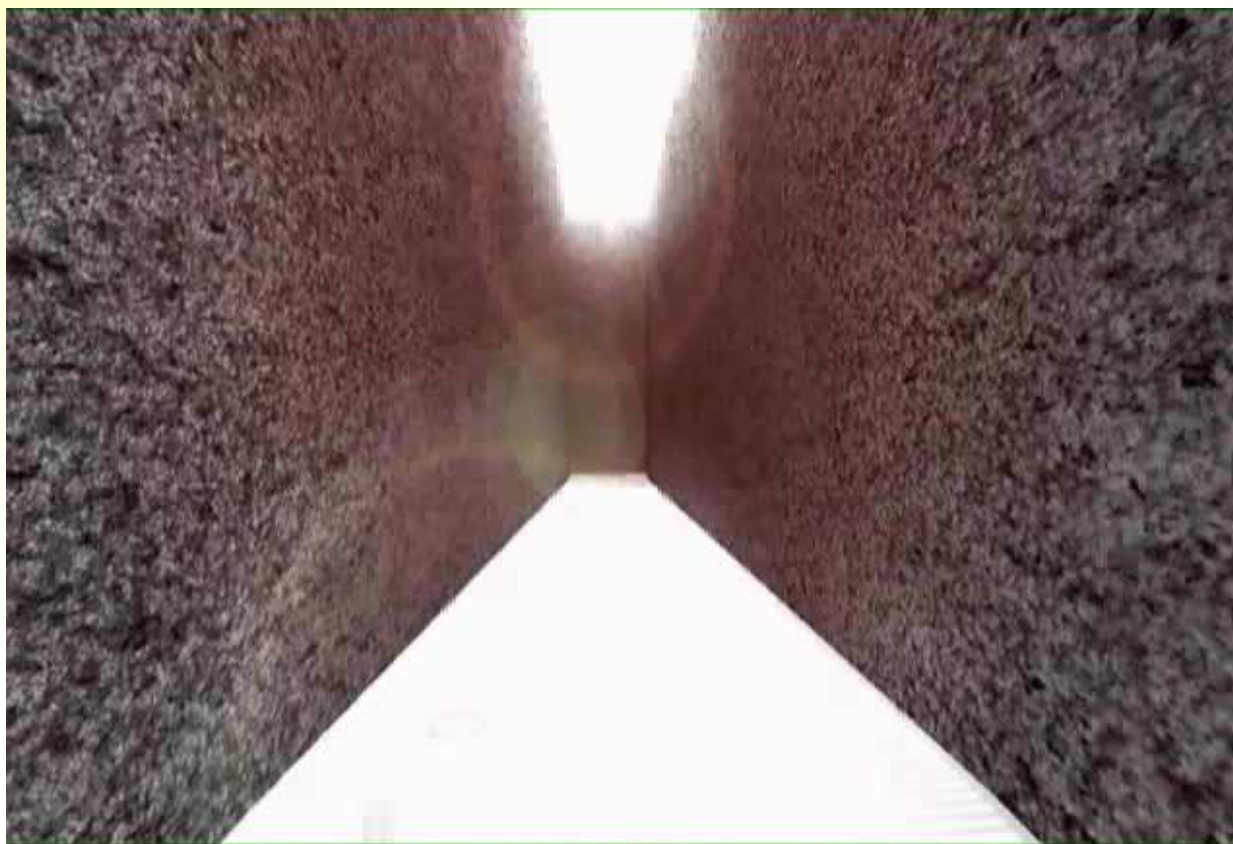
Fotorealistický model zhotovil Ing. arch. Ján Krížik

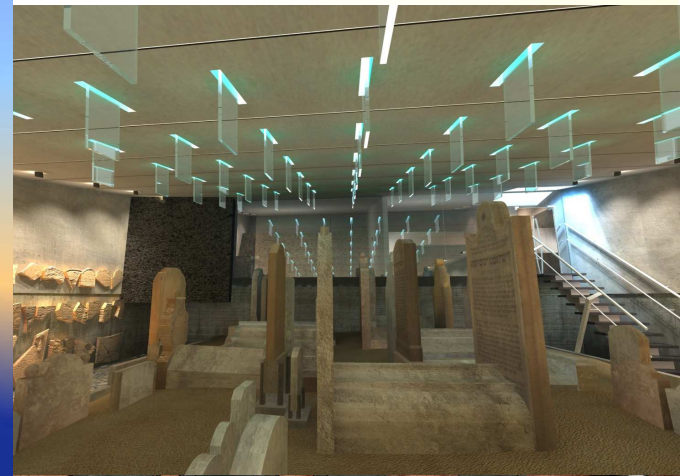
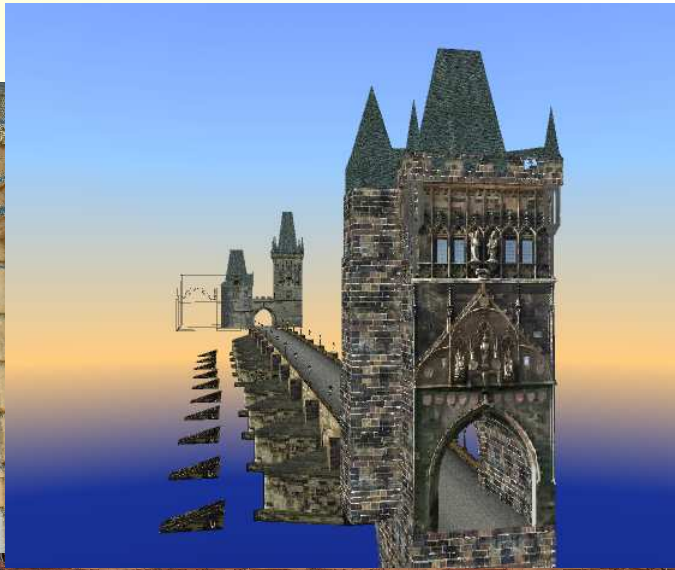
Reálna predloha je najväžnejším bratislavským kandidátom na zápis do zoznamu UNESCO

Memoriál Chatama Soféra je príklad objektu, do ktorého sa väčšina ľudí fyzicky nedostane

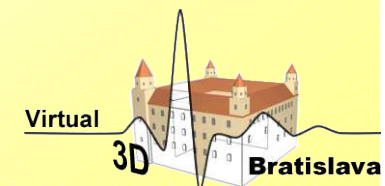
Podobne vzácných pamiatok
nájdeme v Európe niekoľko

To najkrajšie z Grazu, Prahy,
Bratislavy a Mariboru je od roku
2004 na www.vhce.info

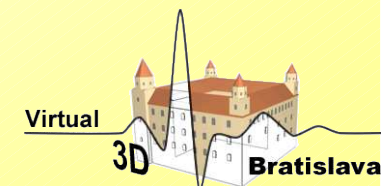
Náš medzinárodný projekt získal hodnotné ocenenenia

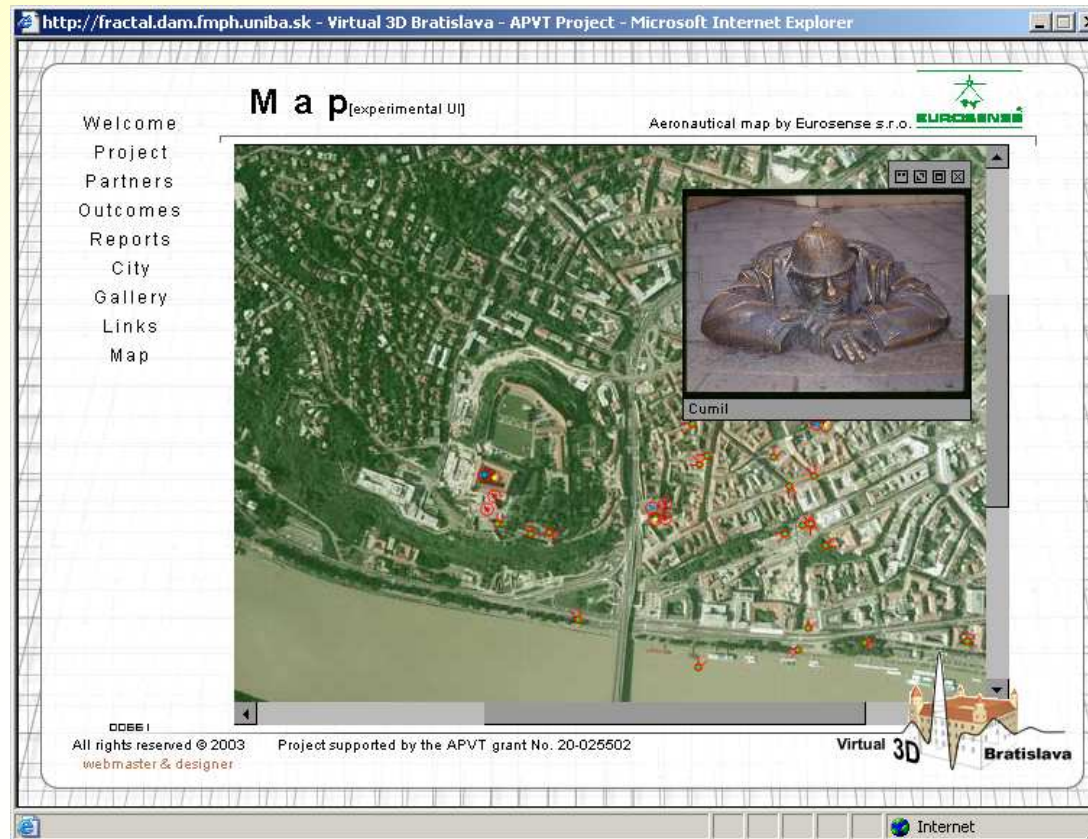
Vďaka moderným WWW technológiám
sa návštevník môže ponoriť do
trojrozmerného sveta plného informácií

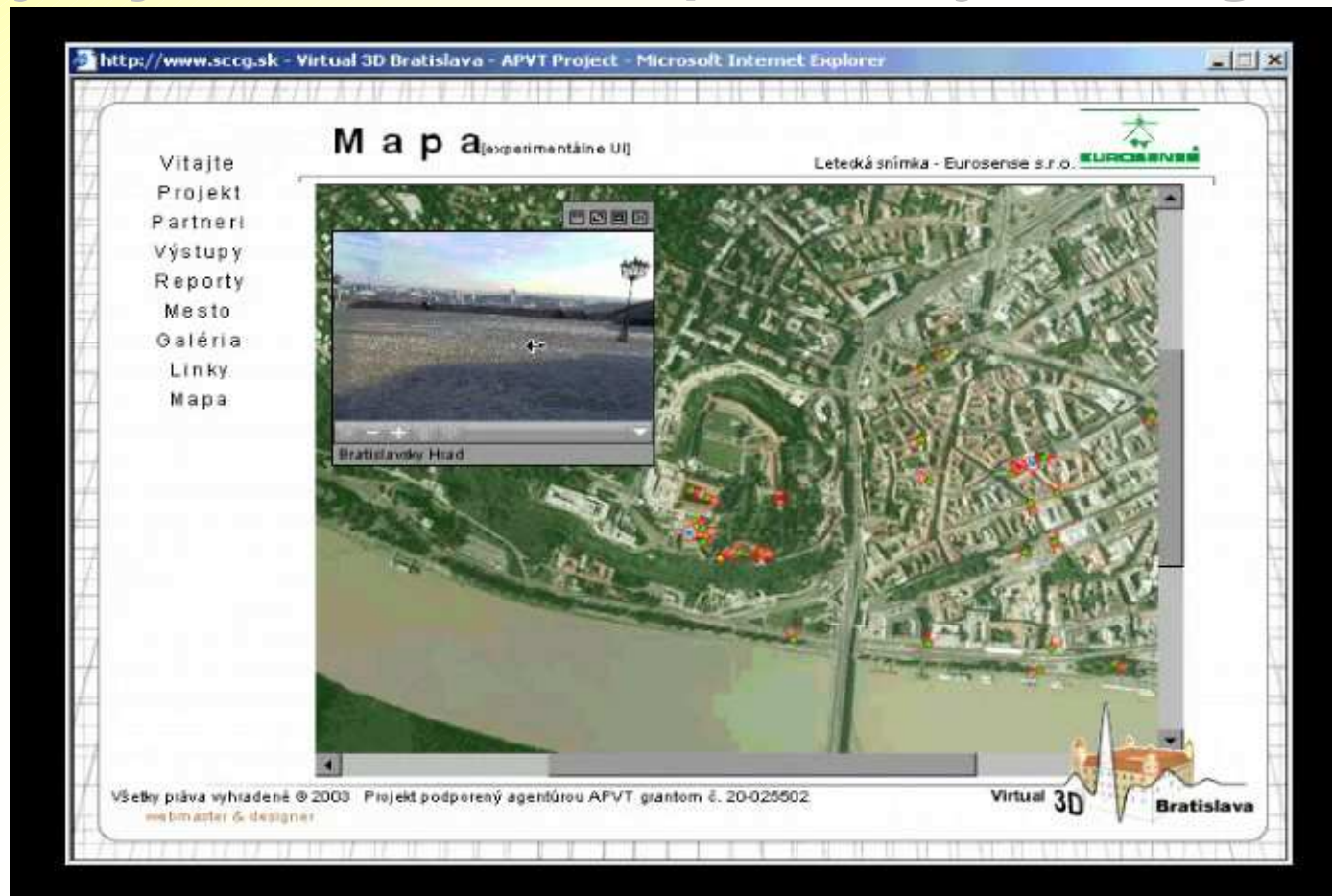
www.vhce.info

Na internete musia byť informácie podávané tak, aby užívateľ neblúdil

V rámci APVT projektu sme vyvíjali viaceré spôsoby navigácie

Najpopulárnejšou formou navigácie je 3D prehliadka riadená virtuálnym sprievodcom - avatarom

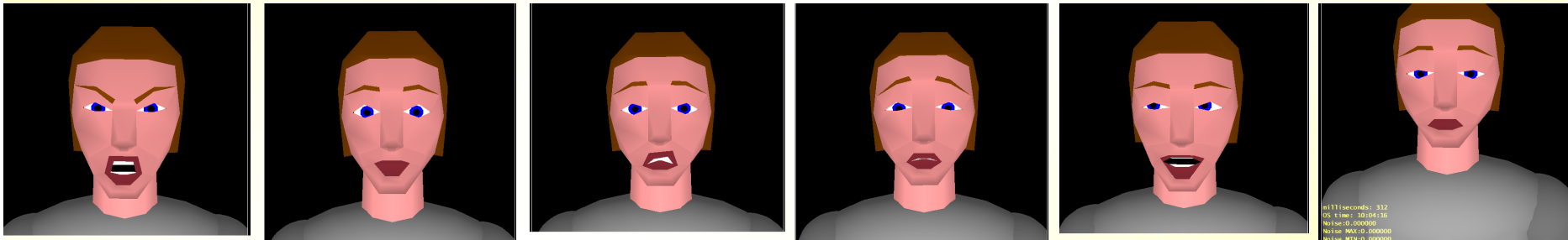
Takto vyzeral náš prvý avatar v roku 2003

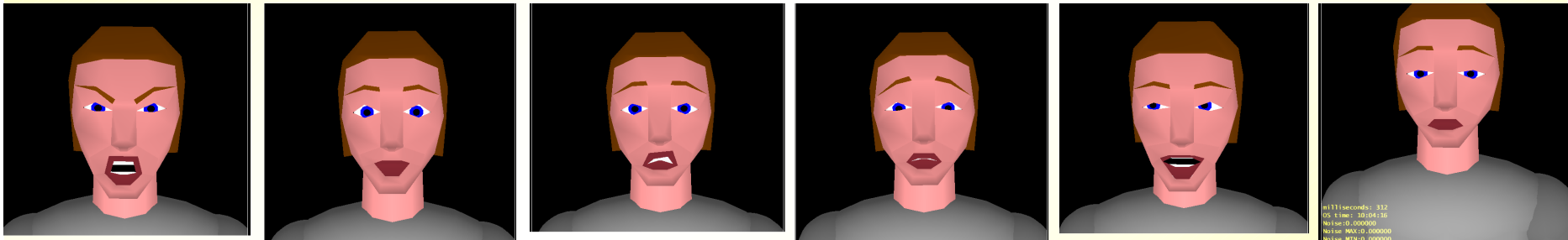
Vyvinuli sme systém, vďaka ktorému môžu avatari hovoriť, hýbať sa a prejavovať emócie

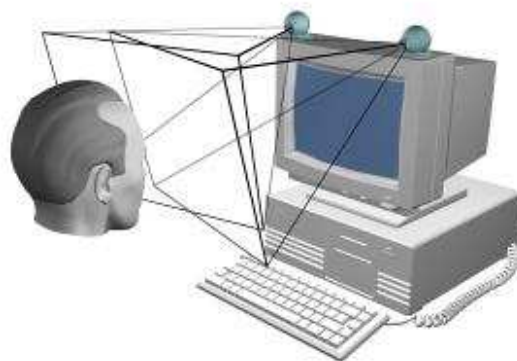
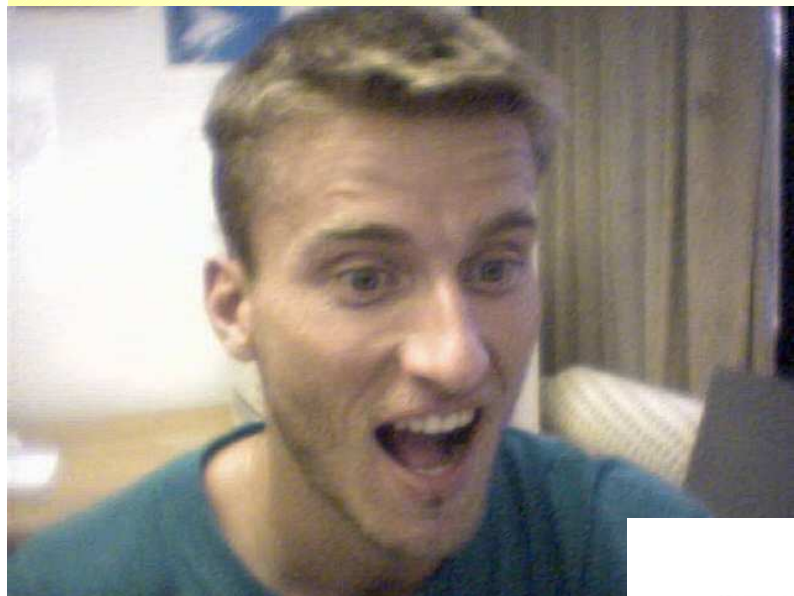
V budúcnosti budú avatari prejavovať emócie na základe pozorovania užívateľa

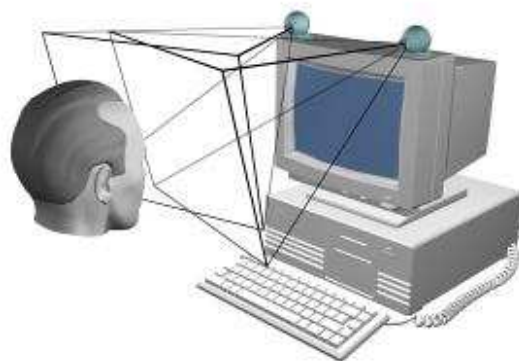
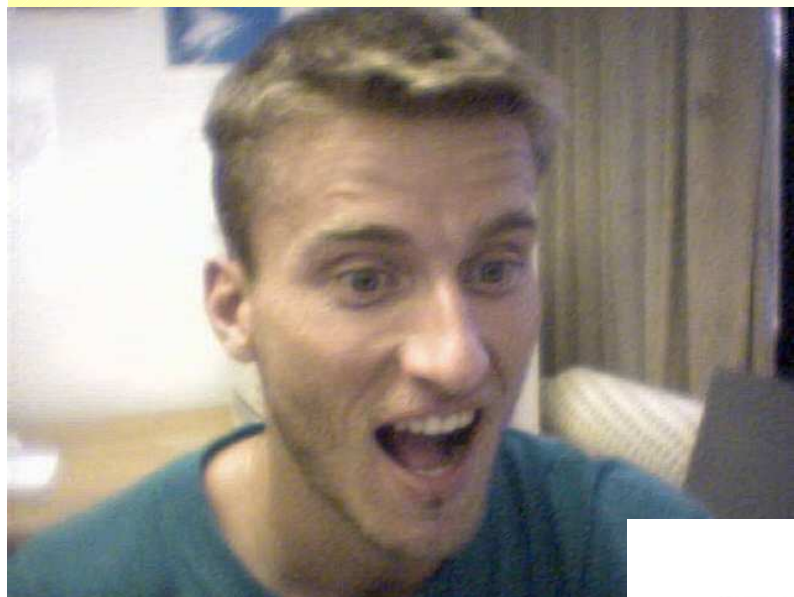
Vzniká „empatický avatar“

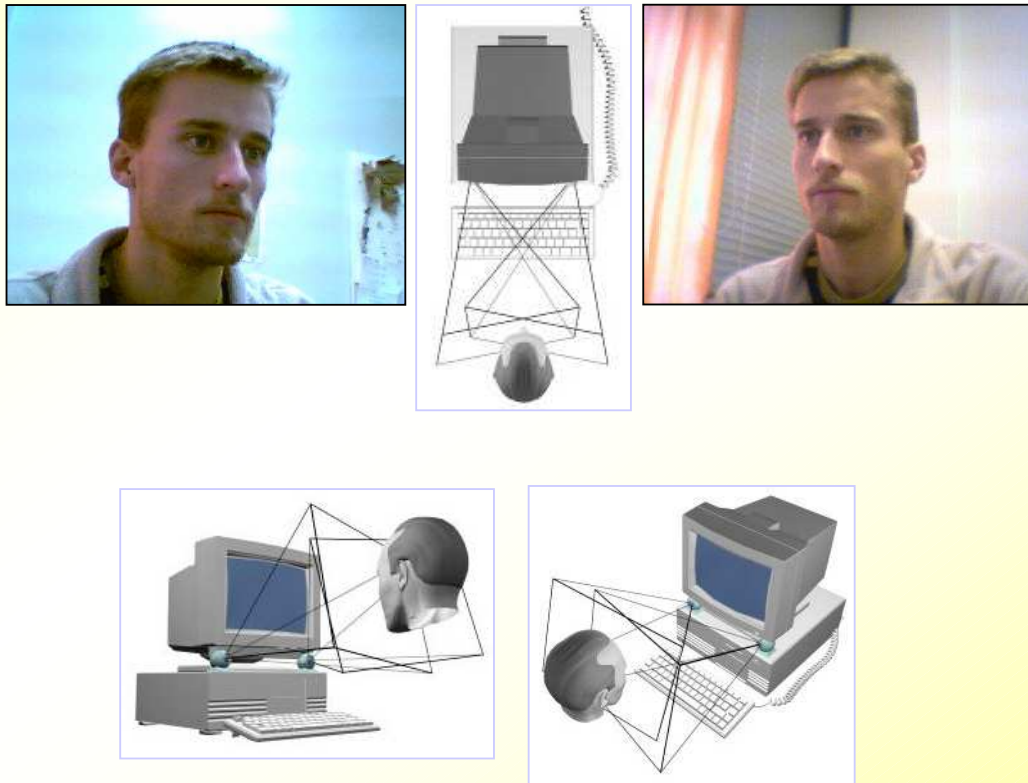
Sledovanie užívateľa je rýchlo rastúca oblasť počítačovej grafiky

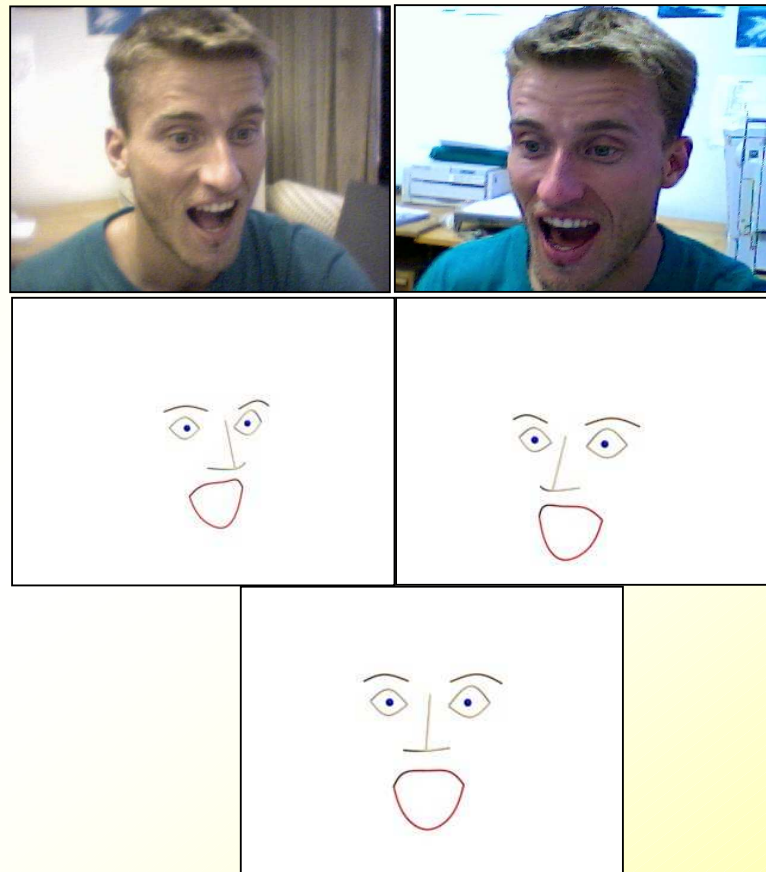
Pri sledovaní emócií je užívateľ snímaný dvomi kamerami

Kamery zachytia črty tváre a analyzujú mimiku

Kamery zachytia črty tváre a analyzujú mimiku

V súčasnosti poznáme viacero algoritmov na sledovanie črt ľudskej tváre

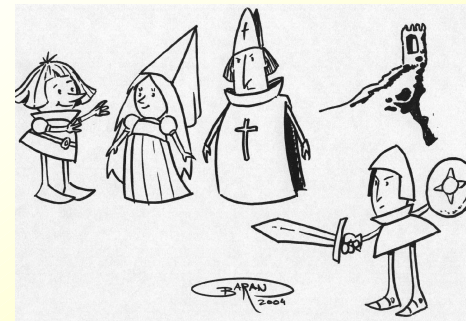
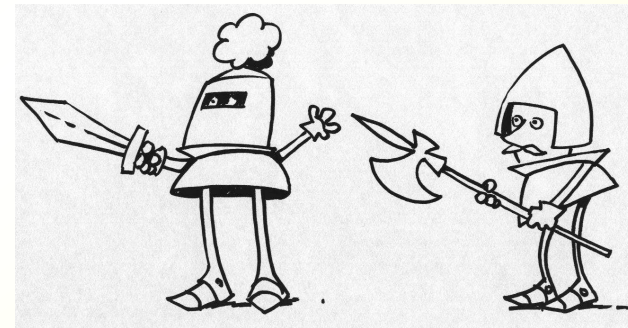
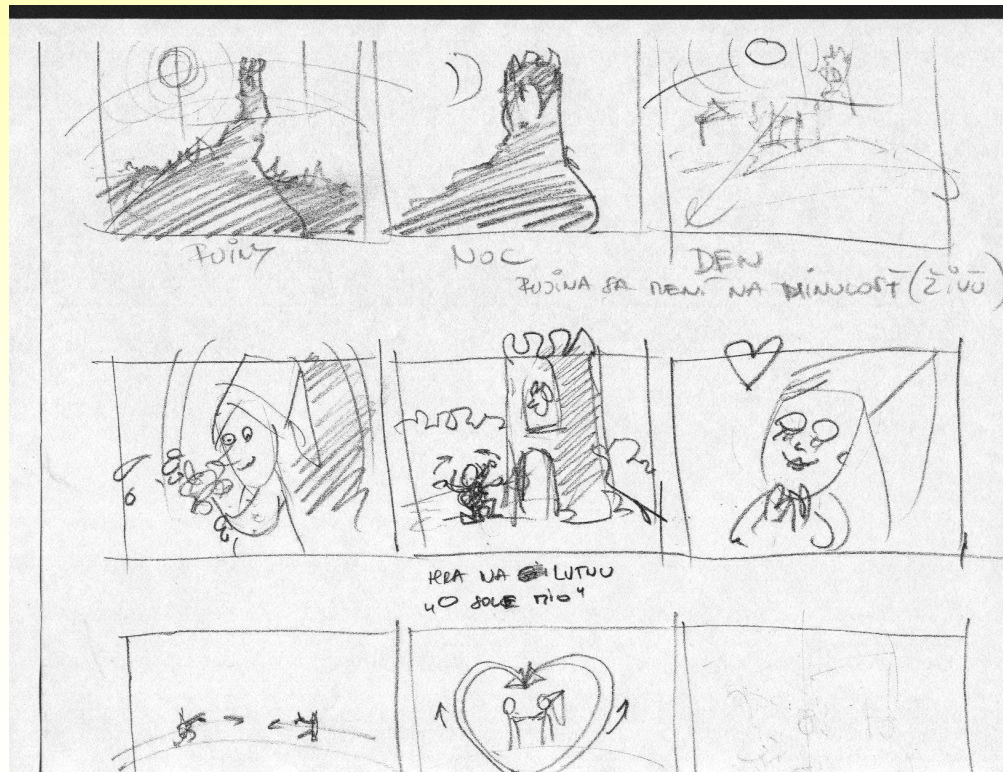
Zábavnejším spôsobom interakcie sú počítačové hry

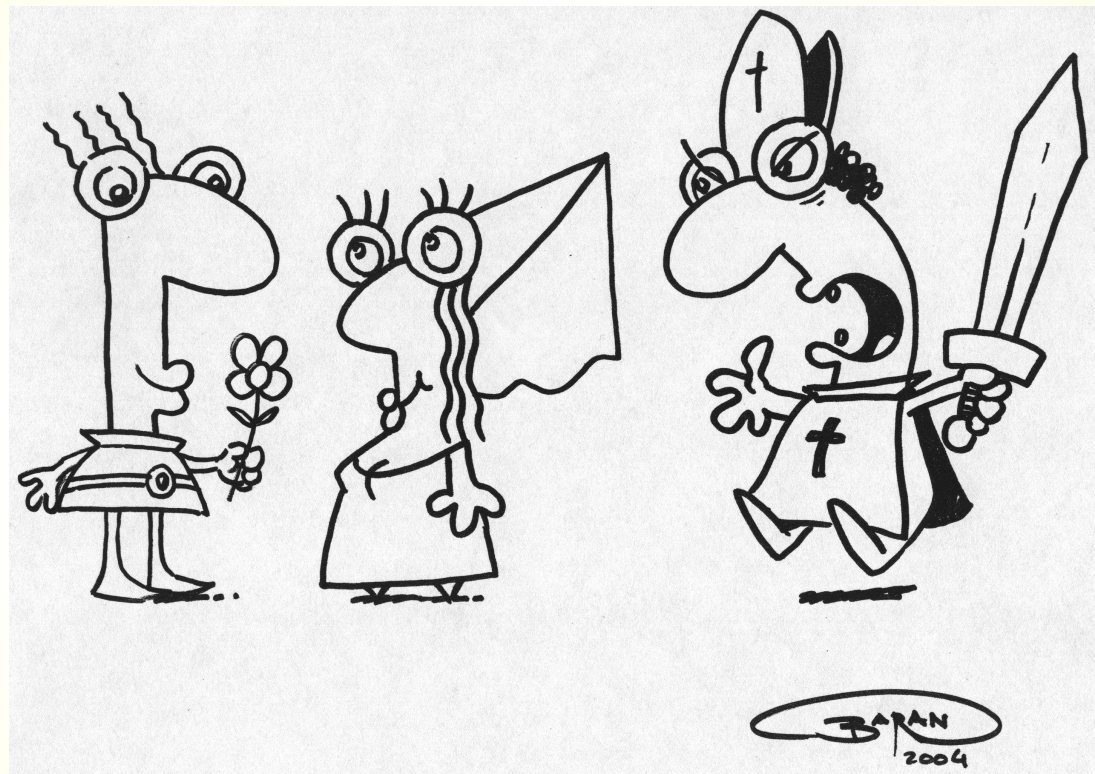
Na www.vhce.info sa môžete
prevteliť do Devínskej panny

Interaktívne digitálne technológie sme spojili aj s klasickou animáciou

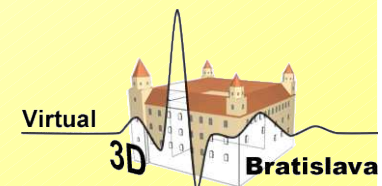

Povešť o Panenskej veži na Devíne animoval Jaroslav Baran

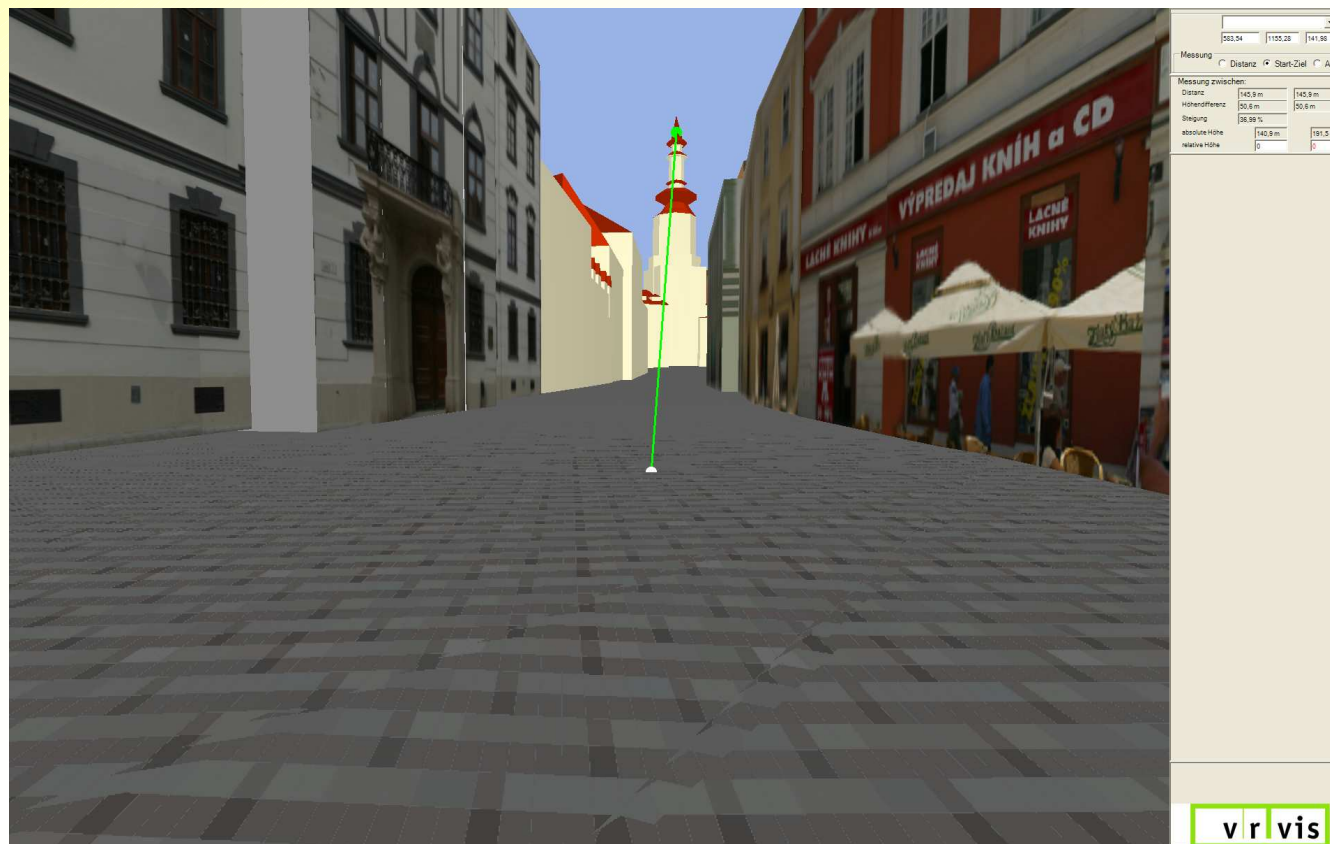

Aplikácie virtuálnych miest

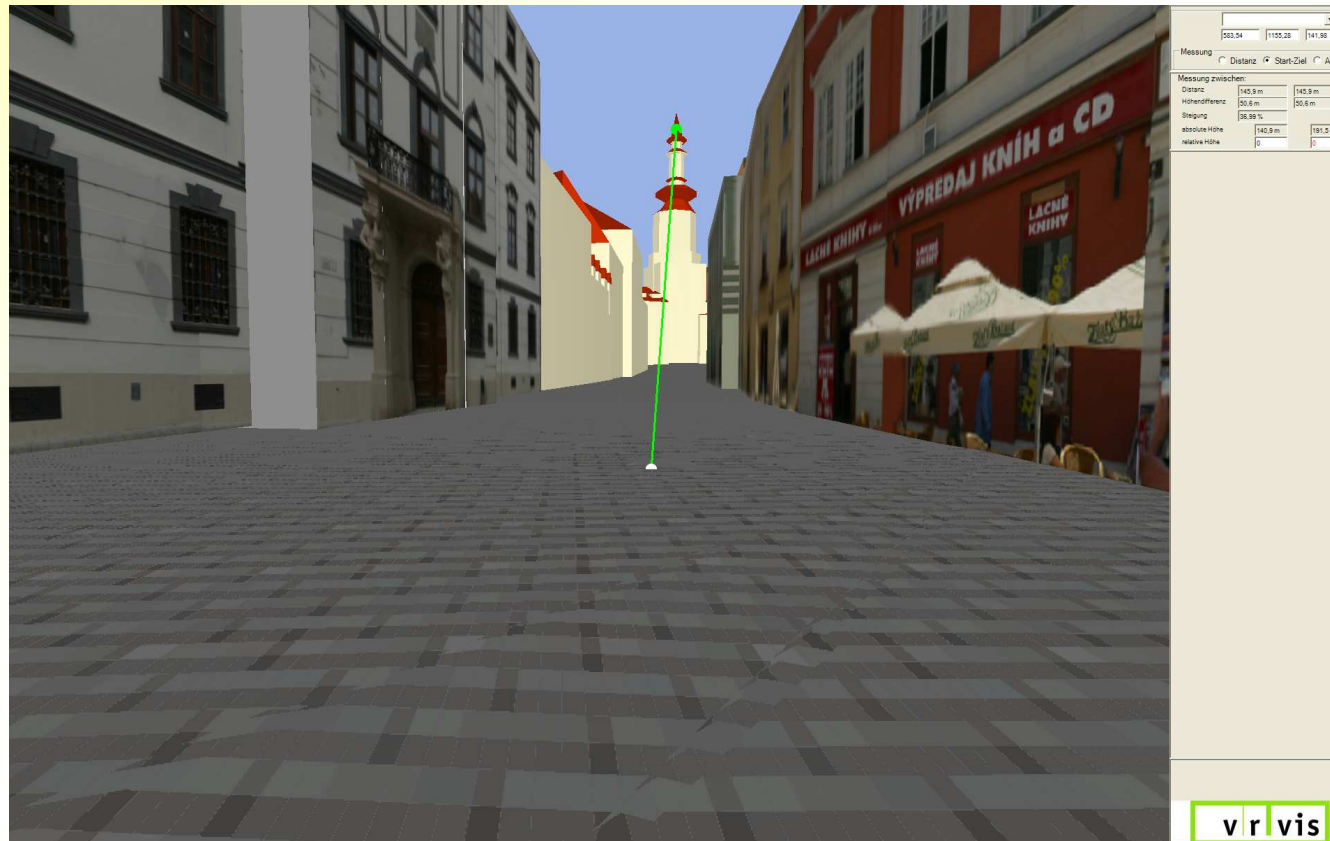
- Virtuálna turistika
- Telekomunikácie
- Vodohospodárstvo
- Doprava
- Životné prostredie
- Zábavný priemysel
- Urbánne plánovanie
- ...

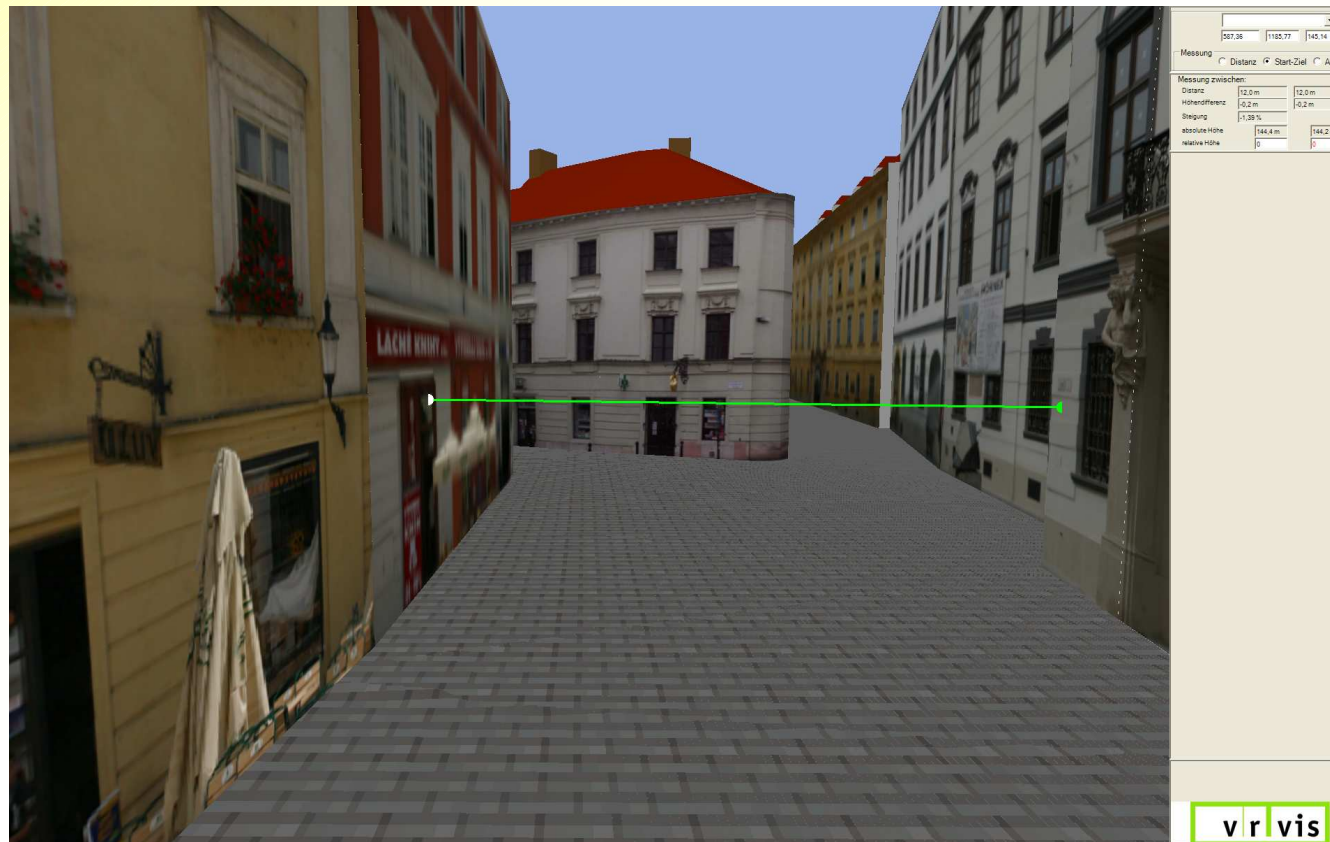
Model virtuálneho mesta pomáha projektantom pri plánovaní

V tomto prípade sa rieši problém viditeľnosti veže Michalskej brány

Architektom pomáhame zisťovať fyzikálne rozmery budov

Plánované architektonické diela je možné do modelu vkladať

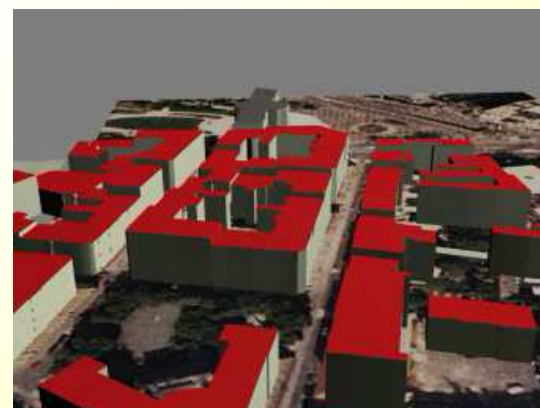
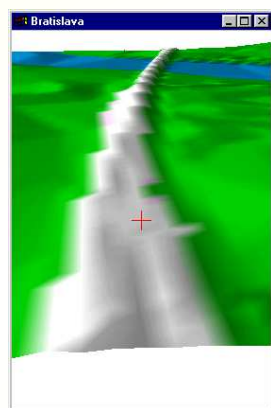
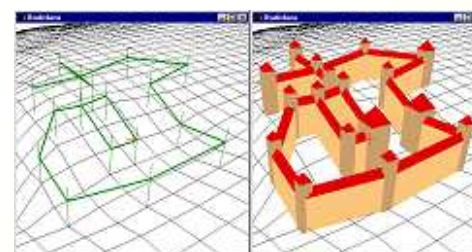
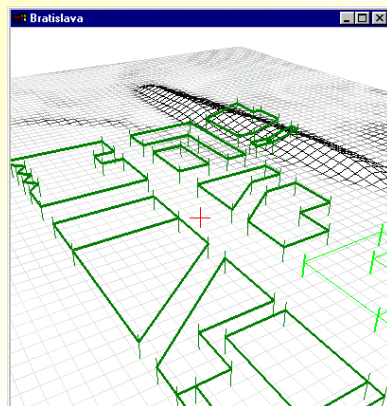
Objekty je možné aj uberať

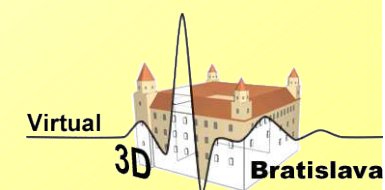
Ako by vyzeral pohľad na Dóm bez Nového mostu?

Počítačová grafika urýchl'uje tvorbu nových mestských štruktúr

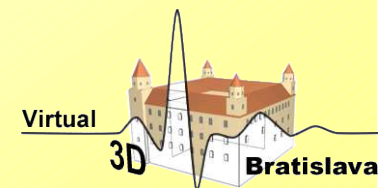
Aj vďaka počítačovým grafikom
je možné uvidieť budúcnosť...

V prezentácii sú použité diela týchto spoluautorov

Stanislav Stanek
Peter Borovský
Marek Zimányi
Ján Lacko
Martin Samuelčík
Jozef Martinka
Kateřina Dařílková
Ivana Kolingerová
Konrad Karner
Peter Gejguš
Matej Zeman
Ján Minaroviech
Ján Krížik
Michal Ambróš
Andrej Mintál
Michal Matoušek

Michal Novotný
Zuzana Ungvarská
Eva Ferková
Markus Grabner
Jaroslav Baran
Gerd Hesina
Robert Tobler
Peter Beňuška
Peter Topinka
Andrej Ferko
Milan Ftáčnik
Joachim Bauer
Andreas Klaus
Roman Berka
Pavel Slavík
Adam Sporka
Jiří Žára

Spolupracujúce organizácie

Magistrát mesta Bratislava

Mestské múzeum v Bratislave

Židovská náboženská obec Bratislava

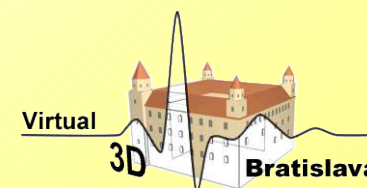
Eurosense

VRVis

Centaur

GeoSystems

Technická Univerzita Graz

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased by 1.5 million (1990–1999), and the number of people in the public sector has increased by 2.5 million (1990–1999) (Department of Health 2000).

There is a growing emphasis on the need to improve the quality of care in the public sector, and to ensure that the public sector is able to meet the needs of the population. This has led to a number of initiatives, including the introduction of the Health Care Act 1999, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, and the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector.

The Health Care Act 1999 introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, including the introduction of the Health Care Act 1999, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, and the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector.

The Health Care Act 2001 introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, including the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, and the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector.

The Health Care Act 2001 introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, including the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, and the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector.

The Health Care Act 2001 introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, including the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, and the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector.

The Health Care Act 2001 introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, including the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, and the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector.

The Health Care Act 2001 introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, including the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector, and the introduction of the Health Care Act 2001, which introduced a number of measures to improve the quality of care in the public sector.

